

THƯƠNG ĐĂNG DƯỢC PHÒNG
G. RENOUX

NHỨT HẠNG BẢO-TÉ-SU

Ở ngang nhà hát Tây. — Saigon

Tiệm củ của ông HOLBÉ và RENGUX

- Y-khoa dược liệu đủ thứ
- Vật liệu để bào chế thuốc
- Vật liệu để dùng chụp hình
- Đồ tiện dụng cho người Langsa và người ngoại-quốc
- Đồ phụ tùng cho nhà bào chế thuốc
- Đồ phụ tùng về máy chụp hình
- Kiên và giấy để chụp hình
- Đồ để dùng bó rịt
- Dầu thơm thượng hạng đủ thứ
- Dầu mắng (Bạc-hà) thượng hạng

Thuốc nước hiệu R. để dùng mà bỏ nha-phiên của ông Holbé chế ra.
Nhu vị nào có mua thuốc của Thương-dăng Dược-phòng G. Renoux thì phải nài cho có cái nhãn hiệu Xích-long (con rồng đỏ).

P. S.— Nếu vị nào có gởi thư xin, thì nhà Thương-dăng Dược-phòng G. Renoux sẽ gởi cho không một cuốn Dược-tính-học-biên có chỉ rõ cách dùng các thứ thuốc.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN ET FILS.

Tirage: 1.800 exemplaires.

Le Directeur-Gérant: NGUYỄN-CHÁNH-SẮT

NÔNG-CÔ MÍN-ĐÀM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce
PARAISSANT LE JEUDI

17e ANNÉE
NĂM THỨ 17
Ngày 28 Février
1918

農 賈 茗 談

Số 54
Ngày 18 tháng
giêng, năm Mậu-Ngô

Mỗi tuần đăng báo ngày thứ năm

<p>ĐỊNH GIÁ BÁN TRONG CỎI ĐỒNG-DƯƠNG</p> <p>Một năm..... 5 \$ 00 Sáu tháng..... 3 00 Mỗi số..... 0 15</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>Un an..... 20fr.00 Six mois..... 12 00</p> <p><i>Les abonnements sont payables d'avance.</i></p>	<p>Chủ nhơn: F. CANAVAGGIO</p> <hr/> <p>Quản-lý, kiêm Chánh-chủ-bút: Nguyễn-chánh-Sắt</p> <hr/> <p>Đại-liên: Đặng-thức-Liêng, Nguyễn-viên-Kiên</p>	<p>PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 0=065 de large... 1 \$ 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés. Pour les annonces commerciales on traite à forfait.</p> <p>RAO BÁO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thư, hoặc đến tại Bồn-quản mã thương nghị.</p>
---	--	---

Direction, Rédaction et Administration: 48, rue Hamelin. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

MỤC LỤC

1. Thiệt nghiệp yếu luận.
2. Canh-nông tương tế hội.
3. Bài Diễn-thuyết của ông Nguyễn-chánh-Sắt.
4. Lời bình phẩm từ Nữ-báo.
5. Âu chiến tổng thuật.
6. Âu châu chiến cuộc.
7. Thế-giới tân văn.
8. Đông-Dương thời sự.
9. Lời rao đấu giá số Táo-tắc.
10. Cung tụng lương-y.
11. Hí tín.
12. Cuộc chơi Hội Phước-thiện Gò-công.
13. Đại-Pháp lễ nghi.
14. Trình-thám tiểu thuyết.
15. Túy kiều.
16. Thi phổ.
17. Thú giang-hồ.
18. Các lời rao thương mại.

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

TIỆM LỚN TẠI QUẢN-ĐÔNG TỈNH THÀNH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 358

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HUỒN
Phẩm mà đôn-bà khác hơn đôn-ông thì chỉ có 2 điều: 1° đường-kinh, 2° sanh-đế mà thôi. Nên hễ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho đường-kinh đều đặn. Nếu đường kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho đặng, ấy là phần nhiều, gòe bởi ngoại-cảm, lực-dâm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, tru-huật trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bệnh, đều cũng do nơi đường-kinh không đều mà ra.

Tiền-ta tôi đây, từ ngày dựng phương thuốc máu-nhiệm của ông Tô truyền lại đặng nay, hàng gin lòng cứu giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn để trị cho các chứng bệnh đôn-bà đều dùng đặng hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc này, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bệnh, mà rồi sanh con đẻ cháu cũng nhiều, chỉ như đôn-bà có thai mà uống thuốc này, thì lại đặng an thai báo sản, chứng sanh con ra đặng mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bệnh đôn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chỉ trị các chứng kể ra sau này:

- 1° Đường-kinh hoặc trời, hoặc sục, hoặc ít, hoặc nhiều;
- 2° Bạch-dái, Bạch-dâm, ra hoai không dứt;
- 3° Đường kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm;
- 4° Khí huyết đều hư, đường kinh không có;
- 5° Hoặc đường kinh ra nhiều quá, như muốn làm băng;
- 6° Đường kinh đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau;
- 7° Thân thể chẳng yên, xây-xả, mặt mày, ăn uống không tiêu;
- 8° Đau lưng, mỗi căn, vàng mét, ốm gầy;
- 9° Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoai hoai;
- 10° Bả ròi ở huyết mà đau, hoặc là-nhau không ra.

CÁCH DÙNG: mỗi ngày uống 1 hườn, uống

với nước trà. Còn đôn-bà để thì phải dùng nước dái con nít mà uống với thuốc.
CỬ AN: Những đồ sông-sít, lạnh lẽo, cùng là đồ rang-nướng nóng này, đồ-dĩa chẳng nên dùng.
Mỗi hộp 2-hườn, giá là..... 1 \$ 00

Thuế sanh dược thủy

Hiện nay là đời Y-học phát minh, cho nên nghề Y-thuật đã nghiệm cứu càng ngày càng tinh hơn nữa, nhưng mà đời càng tiến hoá chừng nào, bệnh lại càng sanh nhiều chứng lạ lùng chừng này, cho nên phép làm thuốc cũng phải tùy cơ mà chế luyện thì mới thích hợp thời nghi. Nay Đôn-đường có chế một loại thuốc nước này rất hay thần hiệu cứu trị các chứng kể ra sau này:

- Về các chứng ban, Bón mùa cảm mạo, Nóng lạnh nhức đầu, Thời chứng dịch hạch, Hoạt loạn mưa yã, Đau bụng sinh bụng, Trúng phong trúng dâm, Bất tỉnh như sượng, Cảm gió sanh ho, Kiệt máu kiệt dâm, Nhứt mỗi cùng minh, Tinh thần bải hoai, Trúng thử phát nóng, Thủy thổ bất phục, Vị cuồng tiêu hoại, Bị ghe đại sảng, Sơn phong chanh rét, Da ngứa nổi sần.

CÁCH DÙNG: Người lớn: mỗi lần uống nửa ve, bệnh nặng phải uống nhiều hơn. Con nít mỗi lần uống từ 15 giọt đến 20 giọt. — Con nít chưa đầy 6 tháng

uống 6 giọt, uống với nước trà, cứ nửa giờ thì uống một lần, trong uống ngoài thoa, rất nên công hiệu.

Mỗi ve giá là..... 0 \$ 10
Mỗi 10 ve..... 0 \$ 90

Nhị-khoa-công-cơ-táng

Chủ trị con nít cấp mạng kinh phong, cùng các chứng bệnh của con nít kể ra sau này:

Cảm mạo phong hàn, mình nóng, mặt đỏ, đăm ngàn chặn con mắt lác liên, hoặc trợn trắng, cứng rắng, cứng hàm, bất tỉnh như sượng, miệng mũi tưng khí, trong ruột đau thốc, hơi thở khô khè mà làm ra ho, hoặc khóc đêm và giật tay giật chân, đường đại huật bón, hoặc miệng mồm khô khan lại hay khác nước, ấy là chứng CAP-KINH PHONG phải dùng nước trà mà uống với thuốc tán này.

Còn như thoát nóng, thoát lạnh, khi mưa, khi ta rút tay, rút chân, da mặt xanh, vàng mét, ốm gầy khô khè, ọc sứa, ăn uống chẳng đặng, khát có nước mắt đêm ngủ con mắt không nhắm, đường đại đường tiêu không tốt, tay chân lạnh ngắt rét lâu chẳng hết, ấy là chứng MẠNG-KINH-PHONG, phải dùng nước gạo rang mà uống với thuốc tán này lập tức thấy hiệu nghiệm.

Cách dùng: Con nít trong tháng tới 3 tháng uống mỗi ngày 1 gói phân làm 2 lần. Từ 4 tháng tới 12 tháng mỗi ngày uống 1 gói. Từ 1 tuổi sắp lên mỗi ngày uống 2 lần mỗi lần 1 gói. Còn con nít ngày thường muốn nó ăn chơi thì mỗi ngày cho nó uống nửa gói, uống với nước trà thì trừ dặng các chứng bệnh và mạnh mẽ trong mình.

Mỗi gói giá là..... 0 \$ 25

Bạch trược cao

Thuốc này để trị các bệnh lậu, hoặc đái gât, lậu mủ, hoặc trắng hoặc vàng, hoặc lậu kể lậu huyết chảy ra dầm dề cứ theo, phép mà dùng thì hết, lại trừ dặng các chứng bệnh độc.

Trong mỗi hiệp đều có chỉ cách dùng.
Mỗi hiệp giá là..... 0 \$ 60

ĐỒ TÁI-SANH Đại-dược-Phòng

26, rue Gialong, 26. — CHOLON

Tại đôn-hiệu tôi có bán đủ các thứ thuốc như mấy nhà thuốc lớn của Langsa và đủ các hiệu của mấy nhà thuốc danh tiếng bên Tàu, đôn-hiệu cũng có chế nhiều thứ thuốc rất hay: Như một thứ thuốc theo kiểu sau đây, để mà trị-dâm đởng-phủi, và trừ các chứng bệnh ho, như: Ho-lao, ho-lên, ho có máu, ho-phong, ho-giò, chẳng luận là lâu hay mau, hễ dùng tới nó thời tất nhiên thuyên-hiệu, và xin quý ông coi cho kỹ những thuốc của đôn-hiệu tôi thời chất.

TAI ĐÔN-HIỆU

Có trồng răng và bịch răng bằng vàng Tây với vàng Annam, chất chẳng khéo léo lắm, mà giá lại rẻ hơn hết các tiệm, quý ông muốn làm kiểu nào cũng đặng (Tôi cũng đặng bảo lãnh trong một năm như có hư tôi sửa lại không ăn tiền).

PARFUMERIE-COIFFEUR-CHAPELLERIE

M. Michel THO, mới mở một tiệm hớt tóc ở đường Catinat, số 93, ngay nhà in và nhà bán sách của ông C. Ardin et Fils (Imprimerie Librairie Commerciale). Có bán nón, dù, xà-bông thơm và dầu thơm, vân vân.

TRƯỚC KHI MUA XE MÁY

Thì quý-vị nên đến tiệm

LUC-TINH-LẦU

Thì quý-vị ặc chọn đặng

Kiểu XE

EMBLEM VÀ MEAD

Tốt đẹp, chắc chắn và giá rẻ hơn các nơi

Đường Espagne số 48

Góc Chợ-mới

SAIGON

TRẦN-QUANG-NHIỆM

ĐỒ TRẠCH-SANH, Đại-dược-phòng

7, Quai de Minh-Hương, 7
CHOLON

Tiệm bảo chế thuốc theo cách Langsa, có trữ đủ các thứ thuốc danh tiếng bên phương Tây và T.ung-quốc, chẳng thiếu một chi, nay đôn-hiệu mới chế một thứ thuốc này, thơm tho ngọt dịu, hình như trái cà-hè, đựng trong hộp theo kiểu sau đây, để trừ các chứng bệnh, đau bụng và siêng, uống nó thì ngọt ngon, thiết là một thứ thuốc trị dâm hạng nhất, chẳng luận là bệnh gì, đều dùng đặng cả. Xin quý vị có mua thì phải coi cho kỹ, kẻo lầm đó giá.

Mỗi hộp 0 \$ 25

12 hộp 2 \$ 40

TIỆM

Trương-văn-Hanh SADEC

Có bán xe máy mới và đủ đồ phụ tùng xe máy và sửa xe. Lãnh thấp muốn đến khi lái (carbure) theo cuộc qua, hỏ, tan, sít, kỹ-yên, tân-gia, hạ-thọ.

Khẩn đôn bằng nhiều tây tốt thượng hạng, bán mớ và bán lẻ vô ruột xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thơ cho tôi, tôi sẵn lòng ký lưỡng gửi contre remboursement nghĩa là đóng bạc tại nhà thơ mà lãnh đồ.

Hoặc muốn biết giá đồ trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng in sẵn bằng chữ quốc-ngữ Prix-courant.

TRƯƠNG-VĂN-HANH,
cần khải.

NAM-ĐÔNG-LỢI

56, Rue Viénot, Saigon

Hiệu NAM-ĐÔNG-LỢI, là của hãng An nam của hội Nam-kỳ Co-tu-phương-chức-công-ty, lập ra mà bán đủ các thứ.

Hàng-Bắc.

Hàng-Tàu. — Hàng-Tây.

Nón cabques, Valises.

Bố may mùng Annam dệt rẻ và chắc. Ông sục thau, xuy bạc, ô trơn, ô chụp vân vân.

Vông gai, trà ướp sen, ướp thầy-tiên.

May quần áo Annam.

May áo quần Tây; đồ trắng, đồ Kaki, áo chemises, blouses.

Bán thiết giá — may mau ăn công rẻ — có muốn được thơ giới.

Xin mời quý khách đồng-hang tới xem chơi.

BUI-QUANG-CHU.

cho nó xổ ra cho sạch cái đục, rồi thay nước khác sạch sẽ mà cho uồng và cho ăn đót-ruợng ít ngày thì từ nhiên mạnh lại như thường.»

Ấy vậy, nếu có nuôi gà thì đừng ham nuôi bò-câu mà sanh hại.

(Sau sẽ tiếp theo)

NGUYỄN-CHÁNH-SẮT.

Canh nông tu'ong-tê hội

(Tiếp theo)

Hội cho vay.

Kêu những người điền-chủ. Một người lãnh mấy phần ruộng tùy ý, lãnh nhiều thì sau có lời chia cho nhiều, ít thì chia lời ít. Mỗi phần ruộng định số bạc là 10 \$, mà đóng có một phần tư mà thôi, còn đất thì một phần định hoặc 3, 4 hay là 5 trâm, nghĩa là như muốn lãnh ba phần ruộng, một phần ruộng định 400 \$, đất thì phải trả một số đất đáng giá 400x3=1.200 \$00 đem vào làm vốn cho hội...

Đất ruộng đem vào làm vốn cho hội đây thì n ình cũng cứ làm chủ như thường, mình cũng cấy cấy, hay là cho mướn như xưa nay vậy, huê lợi cũng mình hưởng; nhưng mình phải giao kết với hội rằng cầm cố hay là bán đất ấy cho ai hết, nên đất phải treo cho hội giá là 1.200 \$, là số bạc mình đã hứa để vào hội.

Vì như hội định 1000 người hội-viên, lãnh một ngàn năm trăm (1.500) phần ruộng thì vốn của hội định:

Bạc lãnh phần ruộng 1.500x10 = 15.000\$
Bạc đất đem vào hội 1.500x400=600.000\$

Cộng.....615.000\$

mà thân bạc h-ội có 15.000: 4=3.750\$, mà thôi. Bạc này khi hội lập thành, nghĩa là số hội-viên khóa rồi, diều-lệ hội ký tên

và có quan phê rồi, thì phải thâu đăng đem gửi tại nhà Băng (banque), theo phép hùng hiệp.

Vì như số lúa của hội-viên gửi tại kho của hội là 300.000 gia đánh giá lúa 50\$00 một trâm gia thì cái vốn của hội năm đó là:

Bạc vốn lập hội..... 15.000 \$00
Bạc đất đem vào lập hội.... 600.000 00
Bạc lúa tại kho của hội... 150.000 00

Cộng..... 765.000\$00

Trước khi khởi ra làm công việc, thì hội phải buộc hết thảy hội-viên đứng ký tên vào một cái tờ giao-kèo chịu chung-liêng hão-lãnh nhau, cho tới số bạc nói trên đây là 765.000\$00.

Trong 1.000 người hội-viên phía bên hội cho vay đây thì chia ra có phần sở, nghĩa là hội-viên ở quận nào thì đứng lập ra hội ngành quận ấy. Cho nên trong tờ chung-liêng hão-kết nói trên đây thì chịu hão-lãnh trước hết cho những hội-viên đóng một phần sở với mình sau mới hão-kết cho hết thảy hội-viên các phần sở khác. Như thế thì nếu có người nào vay mà không trả được, thì trước hết hội-viên phần sở của người vay nợ đó, phải chung nhau mà chịu trả lấy số nợ đó. Như trả không kham thì mới tới

hết thảy hội-viên của các phần sở khác vô mà chịu, ấy là phân ra cho có thứ có bậc, trong sự chung chịu đều ruỗi-ro đó thôi, chứ có khi nào đến liêng-hai mấy hội-viên khác đâu, bởi vì nếu người vay mà không trả, thì hội bán đất ruộng thế chừng của nó đó cũng đủ mà lấy bạc vay và bạc lời lại rồi.....

Khi kêu lập hội thì có nhiều điều nhọc lòng, thứ nhất là khó mà làm cho đàn nhà làm ruộng mình hiểu sự lợi của hội Canh-nông. Mà chẳng những đàn này là đàn quê-mùa tánh-nết nhất, không dám đem đất ruộng bỏ vào hội định ruộng mà thôi, mà cũng có nhiều ông Đại-phủ-gia cũng cho là việc không có ích cho mấy ông, vì tưởng mình giàu có rồi không vay hồi chi mà phòng vô hội; còn các nghĩa cho mấy ông hiểu rằng nếu mấy ông không vay thì vô hội định giúp sức cho kẻ nghèo vay, thì mấy ông lại nói: Chúng nó nghèo cho vay rồi sợ chúng nó không trả mà phải liêng-hai đến mình.

Những lời dị-ngợi này thiệt rất sai. Hội Canh-nông Mỹ-tho lập thành ra đã định 4 năm rồi, thì dù cho chúng ta thấy chắc-chắn rằng người giàu vô hội lại càng hay hồi bạc hơn kẻ nghèo; bởi làm sao, bởi vì làm ăn lớn thì có sự lợi lớn hơn. Còn mấy kẻ nghèo vay thì đúng kỳ

THUỐC ĐIỀU HIỆU SÚNG ĐỒNG

BAO XANH

Mùi đã ngon mà giá lại rẻ

đúng hạn cũng biết giữ lời giao kết như nhà giàu vậy, Trong 4 năm rồi hội chẳng hề cày sức ai đòi nợ giúp cho hội bao giờ.

Nói tới đây thì tôi lại nhớ đến mấy ông Đại-phủ-gia có bạc mà chôn. Ông bạc đúc ra để cho quốc-dân thông dụng. Nó phải sang tay này qua tay kia; mà hề nó về ai thì làm cho nảy được sự sung-sướng một thuở, một hồi, cũng như cái huyết mạch trong châu thân chạy đến đâu thì làm cho mát da nở thịt đó. Như vậy con người mới có sự mạnh mẽ. Nếu mình chôn máu lại thì huyết vận động không được đến châu thân, con người phải ra bệnh hoạn; đồng bạc cũng vậy, nếu mình thâu vô bao nhiêu mà đem chôn hết bấy nhiêu thì có phải là đại ác không, làm cho yếu sức người trong đường tân hóa, mà còn chôn như vậy thì cũng chẳng phải có ích chi cho mình. Bạc ấy khi chôn nó làm sao thì khi đào lên nó cũng như vậy chứ không phải làm cho mình. Lẽ khoẻ chi hết, hay là sanh để bạc thêm cho mình; như vậy thì bạc cũng như đất như đá, có khác chi đâu!

Chớ chi mấy ông dư bạc mà chôn đây bỏ bạc ấy vô cho hội Canh-nông mà cho vay giúp cho thì làm được sự hữu ích cho mình và cho đời lớn lắm.

Cách thế lập hội đã nói rồi; bây giờ nói qua công việc của hội làm.

Có ích gì mà thâu lúa của hội-viên vào kho chung?

Làm như vậy có ích.

1o Qui tự lại một mỗi định cho có thể mà tuyển lựa lúa cho phân biệt thứ trùn thứ dài, cho khỏi trùn lộn mà hư giá lúa đi, cũng là cho có thể mà ép hội-viên quạt dè lúa cho sạch sẽ, cho nổi danh lúa chàah ội, mới định đặc mỗi hàng.

2o Khi nào lúa qui định nhiều thì có thể mà lo bán thẳng cho nhà máy, hay là ngoại quốc, sau nữa lo mà xay lúa bán gạo.

Cách thế đó thì vượt khỏi tay mua sỉ bán lẻ, ăn xối bột của mình.

3o Định cho mấy hội-viên vay tạm bạc xài, khỏi phải túng ngặt mà bán giá rẻ.

4o Định hội-viên nào không có kho, dùng kho của hội mà vựa lúa của mình định chờ giá.

Khi vào hội rồi thì mỗi hội-viên đều có lãnh một cuốn sổ tay, ngoài thì biên tên họ của hội-viên, tên phần sở và số hiệu của mình, còn trong sổ thì để biên những việc bạc tiền, hay là lúa của mình có tại hội, cũng là một mắt của hội.

Bởi vậy mỗi khi mành chớ lúa đến kho mà gửi thì hội lường, cân rồi thì vào bao, xong hết, hội nhận lãnh vào sổ của mình y như số lúa đó. Đền chừng bán lúa cũng vậy, bạc bán lúa mình gửi, giao lại cho mình rồi thì bắt mình nhận lãnh số bạc này vào sổ định mà trừ số lúa gửi. Như mình có vay bạc thế chừng lúa thì số bạc này cũng đem vô sổ đó, phía bên nợ mình thiếu của hội, đến chừng bán lúa rồi, thì trừ số nợ và lời, còn bao nhiêu trả lại cho mình cũng biên rành cái khoản bạc ấy trong sổ cho mình.

Lúa của hội đựng trong bao, để riêng thứ trùn, thứ dài ra phân biệt.

Lúc gặt rồi thì khai vựa của hội mà thâu lúa, hội có mua bao sẵn cho hội-viên đựng đều khi bán lúa rồi sẽ trừ bạc bao lại một lượt với tiền kho cũng là sổ tồn.

Các việc thâu hay là xuất lúa kho của hội thì mỗi phần sở có cứ đặt ra ba hội-viên đứng ra mà lo.

(Tiếp theo)

Mỹ-tho Canh-nông-hội,
Phó Hội-trưởng
TRẦN-NGUYỄN-LƯỢNG.

BÀI DIỄN-THUYẾT

Của ông Nguyễn-chánh-Sắt đọc tại giữa hội Khuyên-học Long-xuyên, nơi ngày lễ Khánh-thành tờ Đại-việt tập-chí, hôm 24 Decembre 1918 này.

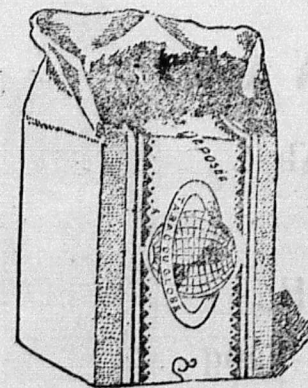
Chư-tôn,
Chư đồng-nghiệp-hữu,

Trước khi chúc mừng cho quý Báo Đại-Việt Tập-Chí, tôi xin lấy sự may mắn của Quốc-dân ta mà tỏ cùng chư-tôn; trước khi chư-tôn cũng vui lòng mà cho tôi phân trần trong giây phút.

Thuốc hút

hiệu
CÀ-LÔP

(TRÁI ĐẤT)

Là một thứ người ta ưa dùng hơn và hay hồi mua thường lắm

Có một mình hàng DENIS FRÈRES có trừ mà thôi.

Hiện nay là năm Mậu-Ngũ, lần tay mà kể thì chúng ta núp dưới bóng cờ tam sắc mà gọi nhừa ngọn gió văn-minh đã sáu mươi năm chẵn. Nhưng chúng ta chưa hề gặp sự may-mắn nào cho bằng lúc này là lúc chúng ta được thầy Báo-giới càng ngày càng thịnh phát. Tính ra cho hết từ Nam chí Bắc đã được 13 tòa Báo-quán Quốc-âm rồi. Tuy mỗi Báo-quán đều có tôn-chỉ riêng, chương-trình riêng, song Báo-quán nào cũng lấy sự ích quốc lợi dân mà làm nghĩa-vụ.

Từ Nông-Cổ Min-Đam từ ngày phát hiện đến nay, thắm thoát đã 17 năm rồi, tuy đã đời qua đổi lại nhiều tay Chủ-bút mặc dầu, song Chủ-bút nào cũng giữ gốc Nông-thương công-nghệ mà làm mục-đích.

Qua đến ngày mùng một tháng hai Langaa năm 1917 là ngày tôi ra lãnh trọn quyền Quản-ly và Chủ-bút tờ Nông-Cổ Min-Đam là một gánh rất nặng nề mà tôi đã nong nã hai vai triều triệu, từ ấy nhân nay trót một năm trời, thiệt cũng gay go nhiều nỗi, song vì mành nhiệt-tâm, cho nên đầu phải bước gặp-ghình, đầu sự học-vấn của tôi vẫn còn thỏ siêng mấc lòng, nhưng tôi cũng ráng mà làm cho

hoàn-toàn cái nghĩa-vụ. Bởi thế cho nên tôi lảng đầu đầu nơi lòng, cần cần nơi việc, chẳng nề nhọc nhàn ngày đêm nghiên cứu những điều công-ích mà công hiến cho đồng-bào, tuy chưa dám xưng tài mà gọi rằng mở mang dân-trí, song cũng được một vài phần phụ ích cho quê-hương.

Rất may thay! cho dân-tộc ta, ngày nay lại được gọi nhừa ân trách của quan Toàn-Quyền ALBERT SARRAUT, ngài hàng gia tâm trừ hoạch mà mở mang trí hóa cho quốc-dân ta, cho nên từ ngày ngài trùng nhậm Đông-Dương thì ngài hàng chăm nom có hai điều cần nhưt hơn hết là: Quảng khai Báo-giới và đại khởi học-đường; bởi nghĩ vì Báo-giới là gốc quảng khai dân-trí, học-đường là lò đào trú nhơn-tài. Nếu dân-tộc nào mà muốn được mau tấn hóa, trừ ngoài hai điều ấy ra, thì không chi hơn nữa được. Ấy là một điều công đức nguy nguy vô cùng vô tận của quan Toàn-Quyền đã chạng rưới cho chúng ta mà chúng ta phải minh tâm khắc cốt, kiếp kiếp đời đời, không phai không lợt.

Ấy đó!

Chưa đầy một năm mà chúng ta được thấy sanh thêm 5 nhà Nhựt-báo Quốc-âm là: An-hà Nhựt-báo, Nam-trung Nhựt-báo, Nam-phong tập chí; mới đây, em gái của chúng ta là tờ Nữ-giới-chung đã xuất thế, rứa thì từ đây những đoàn nhi nữ trong nước ta lại được một món thuốc hay mà bổ dưỡng tinh-thần, trau giồi trí-hóa; ấy cũng là một điều may mắn cho đám Nữ-lưu đó.

Hiện nay là ngày Đại-Việt Tập-Chí mới ra đời, chừ tôn hãy nghĩ lấy đó mà coi, có phải là một điều dự triệu cho cõi Việt-Nam ta một ngày kia ít được trỗi bước theo thầy mà lên nền tấn-hóa hay chăng?

Vả lại cái tôn-chỉ của quý báo Đại-Việt Tập-Chí này là chỉ lo mở rộng đường tri-thức cho dân-tộc ta đặng biết vui niềm thân-ái cùng Mầu-Quốc, lại cũng chuyên lo về phần kinh-tế cho quốc-dân ta.

Như thế thì tờ Đại-Việt Tập-Chí này là một thang thuốc rất quý rất báu, rất mầu rất diệu, rất ngọt rất bùi, rất bổ ích tinh-thần cho chúng-tộc ta là đương nào!

Lại thêm trong năm vị quý Chủ-bút đây đều là người học rộng thấy xa, nho học thời-văn hai bên đều hoàn bị; đường ấy thì ít có đủ ý-kiên hay, tư-tưởng rộng mà phổ hóa cho Quốc-dân, ngõ hầu điều đúc nhau hương bả bước đường cho mau tấn bộ.

Hướng chỉ Việt-Nam ta vẫn cũng là một nền văn-hiến chi bang, sự học thừe đã phát minh hơn mười mấy thế-kỷ rồi; ngặt có một điều là ta không hay biến cải, chỉ cứ bo bo theo lối văn-nhưc mà làm chủ-nghĩa, chớ không lấy cách-trí thiệt dụng theo như buổi tru thăng liệt bại này mà vận động cơ tấn-hóa.

Trong tờ Quảng-cáo của quý báo Đại-Việt Tập-Chí có câu rằng:

« Trộm nghĩ quốc-dân Việt-Nam ta chẳng phải bọn ăn gốc biển ngữ đầu rừng như dân da đen bên Nam-phi-châu; mà cũng chẳng phải sớm rẻ bọn tời vầy đoàn như dân da đỏ bên Tân-thê-giêri, Quốc-dân ta tuy chưa đủ tài trí mà gọi là nước văn-minh, song ngoài ngàn năm xưa, vẫn đã có học-thức đủ mà sáng nghiệp trị dân, hiểu đạo-đức sống

COGNAC
O
P
JULES ROBIN & Cie
Rượu Cỏ-Nhất
HIỆU
RÔ-BANH
Có một mình hàng
LOUIS OGLIASTRO ET Cie
có trứ mà thôi

Ấy là một thứ rượu rất diệu, rất ngon, rất quý, nội cỏi Đông-Dương này thiên hạ đều biết.

Muốn mua cho có rượu ngon, thì phải nài cho được cái nhãn hiệu này mà thôi.

mà trau giết nhân-cách. Thế thì Việt-Nam ta nào có phải là nước giả-mang chi đâu ».

Nếu vậy thì cái cụ-học của dân-tộc ta cũng không nên bỏ tuyệt. Đã biết rằng cái cụ-học của ta ngày nay tuy không thích dụng với thời-thế mặt dầu, song mười mấy triệu đồng-bào ta tiềm nhiệm đã mấy ngàn năm rồi, nhờ nó mà mở mang luân-ly, nhờ nó mà trau giồi nhân-cách; mà hiện nay đây ta cũng còn phải nhờ nó đặng làm gốc mà thông dụng những tiếng nói mẹ đẻ của ta cho điều cho êm, cho khỏi bị ngoại-quốc chế rắng tiếng Annam sẽ trở nên tiếng chết (langue morte). Vậy thì ta cũng nên đem cái cụ-học với cái tân-học nhồi lại mà chung đúc vào một lò tấn-hóa, hầu có gln giữ lấy quốc-hồn và mở mang nền dân-trí, há chẳng đẹp lắm sao? Chẳng quý lắm sao???

Nhưng, đương buổi Tân-giới phong trào này, thì có thuốc chi hay cho bằng nhựt-báo, thuốc chi bổ cho kịp Sĩ-thơ. Nhựt-báo là một thang thuốc mãnh-liệt, dễ uống vào cho nó công kích mà thức tỉnh quốc-hồn, còn Sĩ-thơ là một tề thuốc huân-hóa, dễ uống vào cho nó bổ dưỡng tinh-thần mà phát minh dân-trí.

ta lấy gốc nọ đem tiếp với ngọn kia gây nên một giống cây riêng cho cái vườn Nam-Việt, để phòng ngày sau cho trẻ em nó hái trái lượm bông. Ấy là một điều rất may-mắn về sau cho chúng-tộc ta là đương nào!

Chừ tôn ơi! cái trình-độ của nước ta ngày nay còn đang gặp ghin như đất mới cày, vì cụ-học thì chưa tinh mà cụ-học thì muốn bỏ cho lờ lệt, những đấng nhiệt-tâm vì nước, ai là người không lo không liệu, vung phán tưới nước tạo thành cái quả-phước về sau mà làm cho tỉnh táo quốc-hồn, mở mang dân-trí.

Tôi lại thiết tưởng cái hiện-trạng của quốc-dân ta trong lúc này còn đang mờ hồ như thác ngủ sống say, nếu chẳng có thuốc hay thì chẳng biết bạc giờ mà cứu cái bệnh trầm-kha cho chóng được.

Nhưng, đương buổi Tân-giới phong trào này, thì có thuốc chi hay cho bằng nhựt-báo, thuốc chi bổ cho kịp Sĩ-thơ. Nhựt-báo là một thang thuốc mãnh-liệt, dễ uống vào cho nó công kích mà thức tỉnh quốc-hồn, còn Sĩ-thơ là một tề thuốc huân-hóa, dễ uống vào cho nó bổ dưỡng tinh-thần mà phát minh dân-trí.

Bởi thế cho nên tôi háng ước trông cho những trang có tài kinh-tế, cùng các đấng học-thức cao minh, hãy gắng công nghiên cứu những cách-trí thiệt dụng để làm sách ra, hoặc đăng vào Báo mà điều đúc quốc-dân ta về đường tấn-hóa.

Nay chúng ta cũng nhờ cái lễ mừng sanh-nhật tờ Đại-Việt Tập-Chí mà các bạn đồng-nghiệp ta đều được hiệp nhau đủ mặt tại đây, nên tôi xin kiểu lỗi với chừ tôn, thổ lộ một đôi lời mà tỏ tấm nhiệt-thành của tôi còn đang óm-ấp bấy lâu, chưa gặp được dịp nào may-mắn như hôm nay mà trần tỏ với chừ-tôn cho phủ nguyện.

Vả chẳng chúng ta rất có phước mà được hưởng ích nhiều sự giáo-hóa của nhà nước Đại-Pháp, nên ngày nay chúng ta mới ra cầm bút mà viết vào tờ Báo đây, thì chúng ta phải biết cái nghĩa-vụ của chúng ta rất nặng nề rất to tát là thế nào!

Chúng ta cũng phải biết tờ báo một cuốn sách là một vật rất quang hệ nhứt cho dân-đoàn xã-hội lắm đó. Vậy thì chúng ta phải gia tâm trừ vận những ý-kiến, hay tư-tưởng lạ, cùng nghiên cứu những vấn-đề nào nên biết nên làm mà phổ hóa cho quốc-dân, làm làm sao cho quốc-dân cả nước đều hiểu rõ ràng chúng ta sanh nhảm lúc này là lúc nhân-loại phải biến cách về đường tấn-hóa, chớ chẳng nên để đứng êm như vậy hoài, khu khu theo đường cũ lối xưa, thì tới e cho một ngày kia lại phải trở ra một giống dân thoái-hóa thì hại biết đường nào!

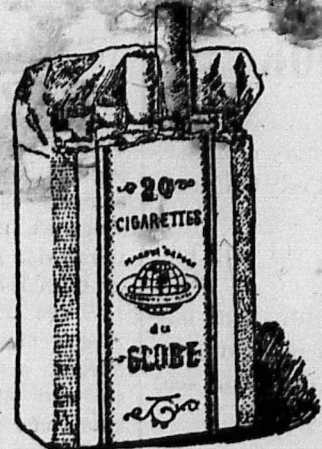
Trong báo Nam-phong, Thượng-tể tiên-sanh có luận rằng: « Phần nhiều trong quốc-dân ta, trình-độ hãy còn kém lắm, chưa hiểu được chánh sách của nhà-nước, chưa biết được những việc ích lợi của nhà-nước đương trừ hoạch cho xứ ta. Vậy thì cái nhiệm-vụ tôi thiết tối trọng của các nhà báo thì phải đứng giữa mà giải bày ban bố những mưu hay chước phải của nhà-nước cho quốc-dân được biết, cũng thay mặt cho quốc-dân mà trình bày cho nhà-nước rõ cái chọn-tình trong nước và những điều ước-nguyện của quốc-dân.

THUỐC ĐIỀU

HIỆU

CÀ-LỘP

(TRAI ĐÀT)

Mùi nó thơm
tho diệu dàng
chẳng có thứ
nào bì kịp.

Có một mình hàng DENIS FRÈRES
có trứ mà thôi

Nếu các nhà soạn báo khéo biết điều đình trên dưới mà làm cho tròn các nhiệm-vụ ấy, thì cái công giúp cho việc chính-trị nào có nhỏ đâu!

Chư tôn, tôi tưởng khi chư tôn cũng còn nhớ những lời vàng ngọc trong bài Diễn-thuyết của quan Toàn-quyền Albert Sarraut đã đọc hôm chiều 30 tháng Octobre 1917, tại giữa tiệc rượu của hội Báo-chương Nam-kỳ mà tôi đã phiên dịch và ấn hành trong báo Nông-cô Min-đam số 42 làm chứ! Nay tôi xin nhắc sơ những điều đại-lược lại cho chư-tôn nghe, cho biết ý quan Toàn-quyền ngài yêu chuộng nghề làm báo là dường nào!

Quan Toàn-quyền Ngài dạy rằng: « Nghề cầm bút trong nhật-báo là một chức-nghiệp rất to tát, chẳng hay phê được, chẳng hay thôi được. » Ngài lại nói: « Một tờ Báo! Một ngòi bút! là một cây đinh-côn rất mạnh bạo, chúng có cái nguyên-động-lực nào mà bị cho kip nó! Người mà sanh ở đời, cũng như đứng trong một cái lò sanh-huột rất lớn, nhân-loại đều có công gấn sức mà bước lên nên công-lý là chỗ ai ai cũng có nhiệt-tâm mong mỏi cho đến được, vậy mà chúng ta lại được dùng cái nguyên-động-lực kia mà giúp cho cái lò hi-vọng ấy, thì trong đời còn có cái khoái hơn nữa được! » Rốt hết

ngài lại nói rằng: « Bao giờ mà cái công phu gieo giống giáo-hóa và giống công-lý mà chư-tôn đều biết làm cho sự Pháp-Việt đồng tâm cộng lực cho được bên vững, được thông thả mà giải quyết những vấn-đề về nhân-loại tân hóa rồi, thì chư-tôn cũng được thờ khế dương mi về phần sự của chư-tôn, về chức nghiệp của chư-tôn, vì chư-tôn tuy là người viết báo, song cũng gọi là người giúp nước rất hay, cái công-quả rất cao trọng, nhờ đó mà Đại-Pháp thêm thịnh cường, Đông-Dương thêm hưng vượng. »

Chư-tôn nghĩ coi, quan Toàn-quyền bình sanh là một tay viết báo rất có danh bên Mâu-quốc, cho nên ngài mới có cái cảm-tình riêng với các nhà soạn báo, ngài yêu mến nghề làm báo lắm, cho đến đời ngài coi cái nghề viết báo là một nghề tuyệt phẩm trong đời. Ấy vậy thì cái nghề làm báo này nó có cái lý-thá thâm trầm cao-thượng là dường nào, nên mới cảm đến một bực đại-trí đại-hiền như vậy chứ!

Mới đây, Hoàng-thượng ta cũng có ra lời Thành-dụ mà truyền cho khắp hết quan-dân trong Nam ngoài Bắc, như ai có tài kinh-tế thì cũng nên nghiên cứu về đường cách-trí hóa-học mà làm sách

để dạy đời, hoặc lấy đạo hiền, để, trung, tín, luận bàn trong báo mà khuyên dân. »

Nếu vậy thì chúng ta há chẳng hết lòng trù hoạch những phương-châm hay mà làm cho dân hưng phú thứ, quốc tấn văn minh, cho hoàn toàn cái nghĩa-vụ, cho khỏi phụ lời vàng ngọc của quan Toàn-quyền và lòng nhân-hậu của Hoàng-thượng ta sao?

Ấy vậy thì từ đây tôi xin các bạn đồng-nghiệp ta hãy đoàn thể với nhau, đồng một chí-hướng, nên một phương-châm làm làm sao cho quốc-dân ta biết biến cách cải lương mà giải bước theo thầy cho mau tấn hóa.

Được như vậy thì Việt-Nam hạnh thậm, quốc-dân hạnh thậm.

Luôn dịp này tôi xin chư tôn bày hiệp theo một ý với tôi mà chúc cho:

Đại-Pháp cộng-hòa vạn tuế!

Albert Sarraut vạn tuế!!

Việt-Nam Báo-giới vạn vạn tuế!!!

Lời bình phẩm từ Nữ-báo

Từ khi cõi Việt-Nam này lập quốc đến nay, trót mấy ngàn năm mà chưa hề nghe có ai nói đến tiếng Nữ-báo là gì? Bằng đứng ngoài Bắc có Đào-thị-Loan, ứng lên viết bài « Lời đôn-bà » trong báo Trung-bắc tân-văn, ông Nguyễn-chánh-Sát, chủ-bút Nông-cô Min-đam, ông Nguyễn-tử-Thức chủ-bút Nam-trung nhật-báo cùng các chủ-bút các báo, cũng đều một lòng sốt sắng mà đề xướng việc mở-mang cho đám Nữ-lưu ta. Quan Toàn-quyền Sarraut lại rất lưu ý về việc nữ-học, chung kể những sự tân-hóa như nước thủy triều của đoàn Nữ-giới châu Mỹ và châu Âu, mà chỉ em ta vì mắc vùi rập nơi chốn thâm khuê, nên khuất mắt xa tai mà không nghe không thấy dạng; vậy ta chỉ xem ngay vào cái tình-cảnh nước ta bây giờ thì cũng đủ biết rằng cái vấn-đề về việc nữ-học rất quang-trọng là dường nào?

CHỈ HỒNG-MAO HIỆU BROOK

Nếu các cô các bà muốn cho được thứ chỉ tốt mà may cho chắc cho bền, thì phải lựa thứ chỉ Hồng-mao hiệu BROOK này mà mua.

Những chỉ ông nào mà không có cái đầu con dê như kiểu này đây thì đừng thêm mua, và phải coi chừng kẻo mà lầm đổ giá.

Có một thứ chỉ hiệu BROOK này là chỉ tốt thượng hạng mà thôi, không có hiệu nào sánh kịp.

Có một mình hàng LOUIS OGIASTRO ET Cie có trữ mà thôi.

Nay báo « Nữ-giới-Chung » xuất thế tỹ khác nào như trái chiến mới nở trên nhánh cây, mà có Đào-thị-Loan, ông Nguyễn-chánh-Sát, ông Nguyễn-tử-Thức cùng các chủ-bút các báo đã ra sức vun trồng bấy lâu sao?

Nhờ cái công vun trồng ấy mà ngày may chị em ta lại được nếm cái khí vị của trái « Nữ-giới-Chung », là trái rất qui hóa, rất thơm tho, rất ngọt ngào, rất bổ ích cho bọn Nữ-lưu ta; nay ta đã được may-máng mà hưởng trái ấy rồi, ta há lại không một người một tay, ra công bồi bổ, cho cây « Nữ-giới-Chung » này từ đây nhánh lá đặng sum sê, cội rễ đặng bền chặt, hầu tổ chúc lòng « ăn trái nhớ kẻ trồng cây » cũng người trước và dành cho đoàn Nữ-giới hậu lai của ta một cái Sự nghiệp qui màu, hay sao?

Và chẳng tờ Nữ-báo là cái linh-hồn của bọn Nữ-lưu ta, là cái gương rất sáng láng như mặt trăng tròn để cho chúng ta chung soi, là người thủ hộ đặt ra để bình vực lợi-quyền của chị em ta, là người ân-nhân để cứu vớt ta lên khỏi chốn Trăm-luân khổ-hải, là người đem đường chỉ nẻo cho ta khỏi nơi nội-quạnh rừng hoang.

Than ôi! Cái công đức của tờ Nữ-báo lớn lao như thế, sự quang-hệ với đám Nữ-lưu gồm ghê như thế, bọn ta đâu sanh ra phận thơ đào, đức kia hệ ấy lẽ nào làm lơ.

Đọc bài lời tựa đầu trong báo Nữ-giới-Chung số 1 khiến cho tôi trong giất mơ màng lại dường thầy tỏ rõ cái hạnh-phước về sau của bọn Nữ-giới ta, mà mắt nôn nao khoan khoái tâm lòng, cảm cảnh về câu: Dành rằng. « Sống cạnh đá mòn chị em tôi vẫn giữ một « Tâm lòng son » không lợt », khấn khải thay mà hữu tình thay, lời nói ấy. Bọn ta đương buổi xôn xao rộn rục về nỗi cởi mở cái giây oan-nghiệt bấy lâu nó trói chặt cái thân ta trong buồn gói, chẳng cho trông thấy yên sáng mặt trời, buộc cứng tay ta vào bếp com, cam phận tôi đòi, quân bao sự thế. May mà nhờ các báo than van kêu rỏ ta vừa mới đặng nói tay mà cầm tới báo-chương, những nay chẳng những là đã mừng vì được một tờ Nữ-

báo « Nữ-giới-Chung » mà ta lại mừng vì được cả tấm lòng son của bạn thuyên-quyên đã đem ra đời với non sông mà thế thốt, vậy bọn phòng khuê cửa kính ta còn ngại ngần gì nữa mà chẳng cùng nhau đồng đem « tâm lòng son » mà đến đáp, ngộ đặng tổ chút tình cảm bội hay sao?

Cúi em ôi,

Yêu nhau xin nhớ lời nhau,
Nim chấy cũng chẳng đi đâu mà chấy.

Mademoiselle THANH-HƯƠNG.
MYTHO

Rượu Sâm-banh hiệu MARQUIS DE BERGEY là rượu nhưt hảo hạng

Au chiến công thuật

BẢO HẠNG:

Hóa nhi thâm-thâm ngàn trùng,
Thất cầu quởo lọt rớt vòng liên xây!

Từ nay ta nên nhường mắt lên mà dòm coi Đức-triều cho tỏ rõ. Nội loạn mới phát lên dĩa chôn thị-thành / Bọn thấy-thợ hội nhau kết làm liên-dân, rồi hề nhau phả hoan mọi việc. Chánh-Phủ Đức-quốc không biết toan liệu thế nào, phải hạ lệnh đàn tay mà dẹp rồi. Có điển-tin truyền rằng: tại thành Ham-bourg có hiệu-dụ cho các bọn nhơn-công phả đầu đầu về đó làm ăn như cũ, bằng trái lịnh thì bắt vào hàng quân ngũ gởi đi chính chiến.

Cũng có nghe rằng Binh-bộ thượng-thợ sai binh dẹp tan lũ ấy, rồi lập thế ngày đêm canh giữ, không cho dục bầy chòm ba mà tỉnh đều nguy-khôn cho Đức trào. Nhưng mà lòng dân ấm ức lâu ngày, Chánh-Phủ càng nghiêm thì chúng dân càng lộng. Sự rồi rầm biết bao nhiêu kể.

Ấy thế, về sau Hoàng-Đế A-lơ-măng thế còn trong cày. Buổi vị-lai hẳn quyết ở tay ta. Vua Đức coi đã thất-sắc; tướng-tướng lết nay mai! Quan quân tỏ lòng phẫn-nghịch, trong triều ngoài quận thấy đều một ý.

Cách vài tuần nay, Kinh-đô Áo-quốc (Viênne) còn nao-dộng băng hai. Nơi nơi đều nghe tiếng than van, ta nha thì xi, máng trách triều-đình.

Quả là điềm quân nghịch rủ tay chia áo. Việc này càng bực càng thêm mối, khá ngồi chờ thì thấy dạng.

Phân đông quân-binh lên nhau bò trại, tằm đường, xông pha bụi cỏ lánh thân, vì đầu đầu đều rập nhau muốn sự hòa-bình mà thôi.

Au-châu chiến cuộc

Ngày 19 février 1918

Mặt Pháp

Binh pháo-thủ cứ việc quyết-chiến tại miền Champagne, Woëvre và tỉnh Alsace. Quân ta bắt đặng 177 tên chiến tù. Phi-thoàn Pháp bay cao liên hết 4.500 kilos trái phá vào nhà trạm Thionville, Conflans, Chamblay, Metz và Sablons, hư hại nhiều. Có 2 đạo quân nghịch kéo đến muốn đoạt rừng des Chaumes, song bị binh ta đánh vạy lui đã không kịp.

Mặt Anh

Nguyên-soái Haig thông tin rằng có đầu chiến trên không. Nhiều Phi-công Anh trở tải bản phá quân nghịch bại hoại. Duy hao có một chiếc Phi-thoàn mà thôi.

Bên Bỉ-lợi-quốc

Quân Đức làm ngan bắt 3 ông Chánh-toà nước Bỉ. Tin này đến đâu thì nhơn dân nao động đến đó. Nhiều người nóng lòng mà bị hại. Bao nhiêu Quan-toà, Thầy-kiện đều phê việc làm; tống thét quân Đức phải thả 3 ông Chánh-toà.

Thượng-ho nước Hoa-lang tổ đầu bát binh cá h dữ tợn về sự hung hăng của quân Đức.

Ngày 20 février

Mặt Pháp

Cử việc như thường.

Mặt Anh

Đấu chiến trên không dữ lắm, tại thành Lavacquerie, Cherisy. Một ít tên quân Đức, không hư, ta còn dùng được. Quan binh thuộc đạn còn nhiều, đều về tay ta. Phi-công Anh xúm bần phá binh giặc đang lập đồn tại Meain.

Nhật-báo Anh cho hay rằng, có 1 chiếc Phi-thoàn Đức lên đến vòm sóng Tamise, liền vào 1 trái hỏa-lôi. Lại có tàu ngầm đến công phá thành Douvres. Bắn thủng hết 1 đũa con nít, 3 người đồn ông; còn 1 đũa nhỏ và 2 người đồn bà bị bịnh. Vài cái nhà hư sập.

Một chiếc tam-bản và 7 chiếc thuyền-câu bị tàu ngầm bắn chiếm trong biển Bắc (mer du nord), tàu Anh hay muộn, đến cứu không kịp.

世界新聞

THẾ GIỚI TÂN VĂN

NỘI LOẠN HƯƠNG-CỒN

Ngày 23 Janvier, lòi 12 giờ trưa tại Hương-cồn có một đám cường-nhơn tay cầm khí g ái xông vào nhà Gresson street mà cướp phá. Hai người Langsa, quan Kiểm-độc sở mặt-thám O'Sullivan và thầy đội lính-kính Clarke sa cơ vong mạng. Một ông quan chủ và một tên lính khách cũng đều bị hại, còn thầy đội Wills và một tên lính-kính khách bị trọng-thương.

Trong bọn làm loạn, có vài đũa bị giết thối, ba đũa biết việc không xong nên tách mình đào-tỵ, nhưng mà chẳng bao lâu thì cũng bị bắt. Còn một đũa cùng thế, tñnh phải liều mình.

Chẳng ai rõ vì sao mà xảy ra việc ấy; nhưng nghĩ rằng cũng là một lần với bọn ăn cướp tại nhà tên lãnh-việc Praya, trong đêm trước, lòi 1 giờ khuya.

Khi nghe tri hô lên thì quan Kiểm-độc sở mặt-thám O'Sullivan và thầy đội Clarke, dắt ít tên lính khách vội vàng chạy đến, xông vào giải nạn. Vừa bước vô tới tầng dưới bị súng bắn vài ra mà thối. Một tên lính kính khách cũng chết theo duy còn một tên lệ trí chung núp dưới đường mà khỏi hại.

Dân-tinh hay tin đều náo động, chạy bầy ra đường. Có 2 vợ chồng ông Kid Mariott cũng chạy ra, vừa gặp một đũa cường-nhơn nó bắn cho một phát, má may, không trúng. Ông Mariott sấn sững nơi tay, rước theo bán bởi vài tiếng cường-nhơn chết tốt. Xét ra, thấy trong mình nó giặc sùng lục-liên nhiều lắm, lại có một mớ bị súng cũng nhiều. Ít đũa khác liệu bề việc, liền bần bầy mà chạy cang. Một tên lính chà rước theo bị bắn; một tên phạm chạy vào trốn trong tiệm Nhật-bản, chẳng bao lâu bị người nắm óc.

Trong lúc ấy có ông Kiểm-độc Sim dẫn một đạo quân chạy đến, liền vây nhà bị cướp. Hai đảng giao chiến nước vài giờ. Quân giặc có thể thần vì núp trong nhà mà bắn ra.

Khi phá được cửa, xông vào thấy quan Kiểm-độc O'Sullivan và thầy đội Clarke bị hại, thấy nằm dưới đất. Thầy đội Wills bị vít nơi đùi. Một tên phạm vừa muốn chạy, song không kịp chạy thì đạn đã vào mình. Một đũa nữa trốn ngoài sân, bị trái phá tìm vào vỡ óc.

Chừnng, đó lính tuần-thành mới xông vào mà quét thanh chòm ong lù kiên.

Xét ra, định cho quân ấy là bọn khách miền trên kéo xuống. Có một đũa bần đồ tây, áo nút bằng vàng. Trong mình có đeo 1 cái đồng hồ vàng. Còn bao nhiêu thì mặc đồ rần rục.

Quan Thông-độc bốn địa cũng đến đó, hết lòng giải vây cho đến cùng.

N. C. M. Đ.

Giấy LÊ NIL là giấy tinh-anh thượng hạng.

東洋時事

ĐÔNG-DU'ONG THỜI SỰ

Giá lúa giá bạc

Lúa mỗi tạ 68 kilos chở tới nhà máy, từ 2\$05 tới 2\$10.

Table with 2 columns: Item and Price. Kho nhà nước 3f.90, Hãng Đông-dương 3.92, Hongkong Shanghai 3.88, Chartered Bank 3.88, Banque Industrielle de Chine 3.90

Tin mùa màng

Hạt Soctrang. — Tại tổng Định-hòa, Định-chí, Định-khánh, Định-mỹ, Nhiều-hòa, Nhiều-khánh, Nhiều-mỹ, Nhiều-phú, lúa mùa gặt xong tất rồi. Bày giờ còn đang lo đập.

Tổng Định-tướng, Thạnh-an và Thạnh-lợi năm nay gặt hái có chậm trễ một chút; vì nước ruộng còn mình mông.

Trong thượng-tuần tháng février, số lúa hạt Soctrang chở đi bán, tổng cộng là 10.125 tấn (1 tấn là 1000 kilos).

Mùa màng xong dứt rồi

Hạt Taininh. — Trong mấy tổng Mọi, năm nay huê-lợi tính lấy bực trung thì cứ mỗi mẫu được 30 gĩa (1 gĩa 40 kilos)

Kỳ đư các chỗ khác mỗi mẫu gặt chừng 25 gĩa trở lại, vì bị nước ngập nên hao nhiều.

Lúa Tham-dưng tốt lắm

Hạt Cantho. — Nay khởi sự gặt lúa mùa khắp nơi.

TRÁI-GIỐNG

Nghe rằng năm nay bịnh trái-giống nhiều lắm, nhưt là các nơi sân-giã, cho đến đđi giã đã bảy mươi mà còn chết về trái-giống. Hai thay !!!

Ấy vậy, chừ-tôn nhà có trẻ nên đem nó đến nhà thương mà trồng-trái cho mau, đừng ngừa hậu họa.

Bồn-quán.

TIỀN CHO HỒNG-THẬP-TỰ

Hạt Bacliêu. — Ông chủ bạn hát xiết (Cirque) Hamston và học-trò con gái trưởng cô Sergent cho được 107 đồng. Quan chủ quận Cà-mau và Cò-bót Bacliêu cho được 48 đồng. Học trò và mây thầy giáo trưởng Vinh-châu cho 42 đồng 8 cật. Ông Phạm-sanh-Mười điển-chủ và ít ông hảo-gia làng-Vinh-lợi cho 77 đồng 37.

Cả thầy cộng được 275 đồng 1 cật bảy. Hạt Bentre. — Ông chủ bạn hát xiết 50\$ 00. Tiến xỏ số của thầy cai tổng Minh-Huê góp được 20\$ 00.

Cộng là 70 đồng. Quận Cái-be. — Quan Đốc-phủ-sứ Nguyễn-tấn-Tài quận Cái-be gửi tiền tiền kể ra sau này:

Tổng Phong-hóa 35 đồng; tổng Phong-phủ, 30 đồng; tổng Lợi-thuận 35 đồng. Cộng là 100 đồng.

HỘI THI THƠ-KY

Ngày thứ hai 18 février 7 giờ rưỡi ban mai, tại trường Bôn-quốc có mở hội thi mà tuyển-trạch 17 người thơ-ký đặng bđ vào phòng-văn đình Hiệp-lý và các hạt Nam-kỳ.

Ông Faure, Tham-biện hạng ba, làm chánh chủ-khảo;

Ông Assan-Achou, giáo-sư-thượng hạng; ông Varin d'Ainville, thừa-biện hạng nhất; và ông Lê-quang-Nhật, tri-phủ hạng nhất; đều làm giám-khảo.

Có 27 người đăng danh ứng-thí.

Nay các việc đã hoàn thành song bồn quán tiệt vì không thể đình tên mây thầy chiếm bần. Tuy vậy bồn-quán chẳng quên lòng, mừng giùm cho mây thầy thàng mây nhẹ bước, biển hoan lân qua. Còn mây người rũi mà « danh lạt Tôn-son », ấy là vận thời chưa đạt, mưa chờ ưu phiến, khoa này chẳng gặp ta nguyên khoa sau.

TẬP VỤ

Gia-định. — Có lệnh quan biện-ly sai lấy khai tại làng Bình-chiều về vụ tên Nguyễn-văn-Huất bị hành hung đánh đập.

Tên Nguyễn-văn-Chữ ở làng Phú Hội (Thủ-đầu-một) có ba án tòa. — là đầu dẫn vụ này, nay bị bắt giãi.

Chiều theo khai thi tên Nguyễn-văn-Huất bị trọng thương, chở vào Đường-đường Chợ-quán cửa hết, một giở, Mà Huất này là Huất nào? vì tên này, nhớ nó là Phùng-vân-Tăng gọi Nguyễn-văn-Kiệt, hoặc Phùng-vân-Tưng, hoặc Nguyễn-văn-Toãn, 5 án tù (cha chả, tên cũng nhiều, mà tôi cũng bộn) hôm ngày 11 Decembre 1917 được khám Gia-định mà ra. rồi đêm khuya khoét vách (nghiep cũ giỏi thiệt!) nhà « Nguyễn-văn-Huất thiệt » khuôn một mớ đồ và chọt cái bài thuê của y mà đạo phũ-thần bộ thần.

Nguyễn tên Huất giã này hồi 22 tháng Mars 1917 có mạo tên là Nguyễn-văn-Sáng mà tinh nguyện nhập cơ, song chẳng bao lâu bỏ trại mà trốn !!!

Giãđinh. — Việc chi gập rút đon đon chạy hoài? Hôm mông 2 Tết một đũa con nít 9 tuổi đứng tại gare Bà-chiều coi cuộc chơi, thỉnh lnh bị xe máy tên Nguyễn-văn-Các chạy nhào vô mình, cán trầy đầu trầy cổ, máu ra lai láng, phải chở đến nhà thương.

Biết là vít không trọng lắm, nhưng mà nên ước ao cho thành phố ra lệ cấm không cho xe chạy mau nữa, vì hề miễn cho thoát được lên xe thì chẳng nó đập chạy như gió, hại ai trởi kẹ, tưởng có khi phải bỏ mạng người!

Cholon. — Ngày 14 lòi 12 giờ, tại đường Gia-Phú, lính Nguyễn-hai-chữc bắt đặng một tên khách sang đoạt 21 đồng và áo quần của lữ Trán-Tu. Nay giãi về bót cái hầu tra, vì có đơn cáo gởi đến hôm ngày 13.

BẮC KỲ

Tết năm nay tại Hà-nội, Hải-phòng, Nam-định cũng như thường, ăn chơi hí lạc. Miệt đồng bái rầy quê không phở trương cho lắm.

— Mấy bữa trước có mưa tro pháy-pháy mà nay đã nản lại rồi. Nản gặt lắm, nên lúa má hao lớt, không thể đặng mùa.

Vụ Thái-Nguyên. — Tòa Đại-binh gần nhóm mà xử vụ làm loạn mới bắt đặng. Quân loạn còn sống bị giam tù ít đũa. Nay cũng còn đang lo tâm hoạch bọn đồng lửa sảy tay hôm trước.

Đông-Du'ong Chánh-phủ

NAM-KỲ THÔNG-BỐC PHỦ VỤ TẠO-tác-tỷ

Hội-đồng quản-ly cửa Thương-mãi SAIGON

Về cuộc chịu lãnh 6000 thước chuẩn đá xanh mà bồi đắp lên cho cao, con đường nơi mé tả sông Saigon, từ Port de Commerce (cửa Thương-mãi) cho tới chỗ đường Origine du chemin de service.

LỜI RAO ĐÀU GIÁ

Ngày thứ ba 19 Mars 1918, đúng 10 giờ trưa, tại phòng-văn quan Giám-công Bãc-học (Ingénieur en chef) sở Tạo-tác, sẽ đặt hội Phái-viên mở cuộc đấu giá về việc lãnh 6000 thước chuẩn đá xanh mà bồi đắp lên cho cao con đường nơi mé tả sông Saigon từ Port de Commerce cho tới đường Origine du chemin de service.

Tiền thế chung tạm định là 100 \$

Tiền thế chung thiệt là..... 520 quan

Đơn đấu giá được phép bỏ vào thư r:commandée mà gởi thẳng cho quan Ingénieur en chef des Travaux Publics de Cochinchine à Saigon. Ngoài bao thư phải biên cho rành rề các giấi tờ dựng trong bao thư ấy, lại phải gành cho biết rằng không được phép khai thơ trước giờ đấu giá.

Trừ ra chúa-nhựt và ngày lễ, mỗi ngày trong buổi hầu, các người lãnh việc được phép đến phòng-văn sở Tạo-tác (Division des Travaux du Port) mà xin coi giấi tờ nội-vụ cùng là nã đơn ứng-thuộc (soumission)

Saigon, le 16 Février 1918

L'Ingénieur en Chef de la Circonscription territoriale de Cochinchine CAZENAVE.

Cung tụng lương y

Phnompenh, le 31 Décembre 1917.

Monsieur,

Kính thăm ông chủ tiệm Nhi-Thiên-Đường...

Nay kính.

GIÀU, secrétaire au Trésor. PHNOM-PENH.

HÍ TÍN

Bôn-quán mới nghe tin Madame Nguyễn-quang-Trường...

Cuộc chơi

CỦA HỘI PHƯỚC-THIỆN GOCONG

Ngày mồng ba, 13 Février 1918, vừa lối chín giờ...

Sau khi dùng tiệc trưa rồi, anh em phân nhau ra an nghỉ...

thân bằng quyền hữu, song chẳng nài đường xá xa xuôi...

Xê qua, lối hai giờ rưỡi, anh em đồng đến trường...

Bên hội Gia-định thì có MM.

Em Thom, Lăng, Qui (Thomas) Tú, Bôi, Hậu, Vê, Thới, Mùi, Kinh,

Còn bên hội Gò công thì có MM.

Lời, Sác, Mãi, Tùng, Bàu, Bá, Dứa, Sáu, Lân, Cầm, Lý.

Đúng 5 giờ, khi các quan tựu đủ, M. Ohl ra lệnh xáp cuộc...

Tối lại đúng chính giờ, tại rạp hát quan Phủ-Hải, chúng dọn rước...

Lại có M. Vê và mấy anh em trong hội Giadinh và thầy Trị...

Khi nhạ của M. Sersot đánh bản ái quốc rồi, thì kể mấy thầy ra diên kịch...

Đúng 12 giờ khuya, có xe hơi của MM. Sỹ và Massard chực sẵn rước anh em...

Cuộc này mà thành tựu được cũng nhờ trước có sức quan chủ quận sau là MM. Sang, phó chủ-hội...

Lại cũng có sức hội tài tử là MM. Huỳnh-thường-Lạc, chánh chủ-hội...

NGUYỄN-KHÁC-NƯƠNG.

大 法 廳 戲

Đại-Pháp lễ nghi

(tiếp theo)

Khi nào có khách đến nhà thì phải hết tình trọng đãi...

Một nhà triết-học kia có nói: «Lòng chẳng khứng tiếp khách, thì thôi, chớ lẽ rước khách vào nhà thì phải hết lòng mau mắn...

Theo phép, khi nghe khách đến nhà, phải bản-thân ra rước cửa ngoài, chào hỏi đàng-hoàn...

toại chí mà tiếp mừng người khách. Ăn nói phải cho vui vẻ; nghĩa là làm thế nào cho khi kẻ khách ra về...

Như có người tuđi-tác lỵm-cụm đến nhà, khi ra rước phải đi tránh một bên, đưa vai cho người vịn mình mà lên bước...

Thường thấy nhiều ông quan lớn, có kẻ có việc đến hầu, bỏ chớ rục nơi nhà ngoài cho đã thêm, rồi kêu vào mà nói rằng: « Quên lỵng! »...

Khi nào trong nhà hữu sự, khách đến lễ mà không thể rước vào liến, thì cũng phải sai người tạm mời ngồi ở phòng ngoài...

Tiếp khách chẳng đợi phải có nhà cao phòng tốt mới làm lễ-tê. Do theo nhà nghèo giàu rộng hẹp, chớ nào sạch sẽ thì thôi.

Lúc tiếp khách, như trong nhà có con cái thì bản thân nó phải ra mà phụ sự, hoặc nhắc ghế, bưng nước, v. v. Dạy nó phải cho lạnh mắt...

Như liệu khách đàng xa mà tới thì phải hối trẻ pha nước đem khăn, mời rửa mặt cho mát mẻ.

Cũng có khi khách đến thỉnh lĩnh nhằm cơn mình ngồi lơ hần-ăn, nếu chưa cảm đùa thì nên mời khách lại đồng bàn...

Còn đàng khi chuyện vãn, xảy được tho-từ hay là diên-từ, thì để dẹp lại một bên, chớ nên vội đọc.

Khi khách ra về mình đưa tới cửa, phân tay xong xá, có trở về thì cũng phải khép cửa cho nhẹ nhàng, chớ làm ầm-ạt cho khách ngỡ ta ra dạn dầy đuôi...

Cho hay sự đãi khách cũng là một điều có ích, vì có vấn lai thù-tạ với nhau mới khản khít tình nhau.

(Sau sẽ tiếp theo)

N. C. M. Đ.

Rượu Cổ-nhiac VIEILLE

EAU DE VIE DE JEAN là

một thứ rượu rất

đo danh-tiêng hơn bốn

chục năm nay

探偵小説

Trình thám tiểu thuyết

(Tiếp theo)

Tiểu-quis Trình-thám nói: «Tôi đây cũng vậy, tôi chẳng hề nghi cho Xảo-châu bao giờ.»

Lại-xuân-Điền hỏi: Sao vậy? Vì tôi óch rằng Nghiê-m-thiên-Lý không phải dính hôn với Xảo-châu đâu.

— Úa! Sao vậy? cái đó mới lạ lắm đạ! Đả có lời chứng của Trần-Thắng mà anh còn dám cho rằng lăm hay sao?

— Ấy! thì thầy hãy kêu Trần-Thắng vào đây cho tôi hỏi hẳn thử coi thì biết.

Lại-xuân-Điền lần cửa chạy ra đắc Trần-Thắng vào. Trình-Thám thấy Trần-Thắng là tướng quê mùa, mặt mày đen sạm, tuổi ước năm mươi, liền nói rằng: «Anh tướng mạo chú này đây thì chắc là người ngay thẳng, không hề biết nói dối bao giờ.»

Lại-xuân-Điền nghe vậy, thì biết đó là lời quyền thuật của Trình-Thám. Còn Trình-Thám và nói và mời Trần-Thắng ngồi rồi hỏi rằng: «Năm ngoái lối tháng 8, một người Thân-sĩ Âu-lê có dính hôn với một nàng con gái, mà nàng ấy tên gì, chú có biết chăng?

Trần-Thắng nói: Danh tự thiệt tôi quên hết, không nhớ được.

— Vậy mà cái hình-thù nàng ấy chú có nhớ chăng?

— Cái hình thù thì tôi chẳng hề quên, vì nàng ấy xinh đẹp dị thường, tôi tưởng trên thế-gian này chẳng ai hơn được.

— Ước như bây giờ đây, nếu chú thấy nàng chú nhìn được không?

— Dầu cho nàng mà đứng xen nơi đám đông người, cũng dễ mà nhìn được.

— Đâu, chú nói thử cái trạng-mạo của nàng làm sao cho tôi nghe thử.

— Cái trạng-mạo thì khó mà nói cho ra được, song hề tôi thấy nàng thì tôi biết liền.

— Tuổi, bây giờ chú hãy đàm những việc họ dính hôn với nhau lúc nào làm sao, chú nói hết tự thì chỉ chung cho tôi nghe thử.

— Tự thì chỉ chung thì tôi không rõ cho hết được, vì tôi là phận thấp hèn, mắt lo làm công việc cả ngày, có ở đó được thường đâu mà hiểu cho rõ hết được, chỉ biết được những việc đại-khái vậy thôi.

Ban sơ thì tôi thấy có một vị Thân-sĩ, y phục trang hoàng, vào nơi phương-trượng, rồi dẫu cũng chừng 5 phút đồng hồ, lại có hai vị cô-nương, ngồi xe ngựa đến đậu trước cửa chùa, cả hai mặt đều có choán lưới có đóm đen, xuống xe đi thẳng vào chùa. Lúc ấy chủ tôi dạy tôi mút ra một chậu nước cho ai nấy rửa tay, rồi có một vị cô-nương bước ra làm lễ kết hôn với ông Thân-sĩ ấy, lại dạy tôi làm chứng kiến phía bên

Ông Thân-sĩ. Khi làm lễ kết hôn, thì vị cô-nương ấy mới lột lưới choàn mặt xuống, chừng ấy tôi mới thấy được chàng chường.

— Ấy là mới làm lễ đính hôn mà thôi, chứ cô-nương ấy không phải là vợ của vị Thân-sĩ ấy sao?

— Không phải.

— Còn vị cô-nương kia lúc ấy thế nào?

— Còn vị cô-nương kia thì chẳng hề lột lưới choàn mặt ra, cho nên tôi không thấy cho rõ được mặt mày.

— Vậy chứ hình dạng thế nào không biết được sao?

— Mặt mày tuy không thấy rõ, chứ còn y-phục và hình-thứ thì cũng tương tự như cô kiu.

— Khi họ làm lễ đính hôn rồi có chỉ 1) nữa chăng?

Khi làm hôn-lễ rồi thì vị Thân-sĩ ấy về trước, được một hồi lâu hai vị cô-nương ấy mới lên xe mà đi sau; còn ông chủ tôi thì cứ dặn dò tôi hoài không hiểu ý chỉ, đến nay tôi cũng chưa rõ được. Trinh-Thám bèn dạy lại nói với Lại-xuân-Điền rằng: « Lời Trần-Thăng nói đó rất ngay thẳng thiệt thà, chẳng hề gian dối. Vậy thì phía trước phòng ăn, có rượu Bô-đào thượng hạng, nên thưởng cho chủ một ly. » Lại-xuân-Điền biết Trinh-Thám dụng ý nhiệm mầu chi đó, song không hiểu rõ, nên cũng cứ việc dắc Trần-Thăng ra nơi phòng ăn mà thưởng rượu. Chẳng dè vừa bước vào phòng ăn, Trần-Thăng ngược mặt ngó lên thấy có tấm bình treo tại đó, liền mau bước tới chỉ tấm bình ấy mà nói lớn rằng: « Này, này, có này là người mỹ-nhơn đính hôn trong chùa năm ngoài đây này. »

(Tờ ra tâm hình ấy là hình của Mai-Anh) Lại-xuân-Điền bèn nói thăm rằng: « Nếu vậy thì đính hôn với Nghiêm-thiên-Lý là Mai-Anh đây mà! Thiệt rõ ràng chẳng khố như lời Trinh-thám liệu trước. » Lúc ấy Lại-xuân-Điền mới phục tãi kiến-thức thủ đoạn của Tiêu-quí Trinh-thám. Liền lấy một ve rượu Bô-đào rót cho Trần-Trắng uống. Ai ngờ Trinh-thám lại xách lư hình của Xảo-Châu đem qua treo ngay chính giữa, chỉ cho Trần-Thăng coi mà nói rằng: « Sao chủ đám nói vậy, đính hôn nơi chùa là nàng này đây

chớ. » Trần-Thăng tức mình liền cãi lại rằng: « Có phải nàng này ở đây, nếu tôi nói sai, tôi dám đoan thệ cho mà coi, mà bây giờ đây tôi mới nhớ lại trong tờ hôn-thư có viết rõ ràng rằng Nghiêm-thiên-Lý với Vương-mai-Anh. » Trinh-Thám

liền mỉm cười mà hỏi Xuân-Điền rằng: « Sao? bây giờ thầy còn tưởng việc đính hôn này là Xảo-Châu nữa thôi. » Lại-xuân-Điền có ý thẹn thắm, và hết lòng kính phục Tiêu-quí Trinh-thám. (Sau sẽ tiếp theo) NGUYỄN-CHÍNH-SẮT.

TÚY KIỀU GIẢI NGHĨA

(Tiếp theo)

Bây giờ sống thác ở tay. Thân này đã đến thế này thì thôi! Nhưng tôi có sá chi tôi,

Phận tôi, đành vậy vốn người (1) dè dàu?

Thân lương bao quản làm đâu, Chút lòng trinh bạch (2) từ sau cũng chừa.

Được lời mụ mới tùy cơ, Bất người bảo lãnh làm tờ cung chiếu.

Bây vai có à Mã-Kiều, Xót lòng ra mới đánh liếu chiu đoan.

Mụ càng kể nhặt kể khoan, Đón rạo đèn mực nóng nân mới tha.

Vứt nàng vào nghỉ trong nhà, Mã-Kiều lại ngỡ ý ra dặn lời.

Thôi đã mắc lộn thì thôi, Đi đâu chẳng biết con người Sở-Khanh.

Bạc tình (3) nói tiếng lấu xanh, Một tay chôn biết mây nhánh phù-dung. (4)

Đà-đao (5) sắp sẵn chước dùng, Lạ gì một cốt (6) một đồng (7) xưa nay.

Có ba mươi lượng trao tay, Không nhưng chi có chuyện này trở kia.

Rời ra trở mặt tức thì, Bớt lời liệu chớ sán si (8) thiệt đời.

Kiều nói với Tú-bà: « Bây giờ sự sống thác của tôi trong tay người, thân tôi đã đến thế thì tôi cũng đành vậy thôi! Nhưng tôi nghĩ lại tôi không sá thân tôi. Phận tôi đâu chết tôi cũng đành, còn vốn người mua tôi thế nào? »

Chớ như tôi bây giờ như lương, không nệ sự làm đâu; và lòng trinh bạch từ này về sau tôi xin chừa.

Mụ Tú-bà thấy Kiều nói nghe được, mới tùy cơ. Rồi biểu Kiều làm tờ cung chiếu và bất người bảo lãnh.

Có à Mã-Kiều cũng bợn bảy vai trong chốn thanh lâu.

Thương Kiều mới đánh liếu ra chiu b'ò lãnh. Mụ Tú-bà kiểm lời kể khoan kể nhặt, Đón rạo đèn mực, Kiều năn nỉ hết lời mới chịu tha.

Tha rồi, đem Kiều về vào nhà trong. Mã-Kiều lại dặn dò Kiều và tỏ ý cho Kiều biết:

« Thôi! đã mắc lộn người rồi. Đi đến đâu ai lại chẳng biết cái thằng Sở-Khanh. Các chồn lấu xanh đã nổi tiếng là thằng bạc tình. »

Trong một tay nó, đã chôn biết mấy nhánh phù-dung. Nó và Tú-bà sắp sẵn dùng chước đà-đao-ké.

Lạ gì, nổ cốt với đồng là một bợn với nhau xưa nay.

Bởi Tú-bà trao tay Sở-Khanh 30 lượng mà mượn nó. Nếu không, sao lại có chuyện này trở kia như vậy.

Thấy không? Mới đó rồi nó trở mặt tức thì. Thôi! bớt lời, liệu lấy chớ sán si mà thiệt đời.

NGHĨA XUÔI:

Kiều nói với Tú-bà rằng: «Bây giờ sự sống thác của tôi ở trong tay người, thân tôi nay đã đến thế thì tôi cũng đành vậy thôi! nhưng tôi nghĩ lại tôi không sá chi cái thân tôi, tôi đâu có chết đi nữa tôi cũng đành, ấy vậy tiền vốn người mua tôi mới thế nào? có phải tôi chết rồi mất vốn không? chớ như tôi bây giờ tí như thân lương, bao quản là sự làm đâu, và tôi nói thiệt với người, cái lòng trinh bạch tôi từ này về sau tôi xin chừa đó.» Mụ Tú-bà thấy Kiều nói mấy lời nghe được, mới tùy cơ hội rồi bắt Kiều làm tờ cung chiếu, và dạy Kiều kiểm người bảo lãnh, lại kiểm lời hung hiểm kể nhặt kể khoan, đón rạo đèn mực. Kiều năn nỉ hết lời mới chịu tha cho; tha Kiều xong rồi; mới đem Kiều vào phòng trong nghỉ ngơi? Á Mã-Kiều (là người bảo lãnh Kiều) lại gần dặn dò Kiều và tỏ khúc nói cho Kiều biết; (Thôi! đã mắc lộn người ta rồi, đi đâu mà không biết cái thằng Sở-Khanh, nó là thằng bạc-tình, các chồn lấu xanh ai mà không biết mặt nó, nó là thằng độc ác biết bao, trong

một tay nó đã chôn lấp mấy nhánh phù-dung rồi (con gái xinh đẹp mặt như hoa phù-dung); nó và mụ Tú-bà sắp đặt đà-đao-ké có lạ gì nổ cốt với đồng là một bợn với nhau xưa nay nàng không biết sao? mụ Tú-bà mượn nó ba chục lượng bạc nếu không như thế, sao lại có chuyện này trở kia gạt gẫm cô như vậy; thấy không? mới với cô đó, rồi nó trở mặt tức thì đó, thôi! vậy nay đã rồi, bớt bớt lời, liệu lấy chớ sán si mà thiệt đời! bây giờ.»

DIỄN TÍCH:

(1) Vốn người là: Tiền vốn của Tú-bà mua Túy-Kiều.

(2) Trinh-bạch là lòng trinh-bạch của con gái đôn bà. Có lời phê của ông Võ như vậy: Sự trinh-bạch của con gái đôn bà có lúc phải phân nân mà xin chừa, (không trinh-bạch nữa, chịu bề trắng gió) thiệt là thắm lám!!

(3) Bạc tình: Đổ mực thi: có câu: dính đất thanh lâu bạc hạnh danh-nghia là: Con gái lầu xanh đã biết danh-thắng bạc hạnh. (câu này chỉ Sở-Khanh là thằng bạc tình.

(4) Phù-dung: Vì con gái đẹp có cáu cở thi: Phù-dung như điện, liễu như mi. Nghĩa là: mặt con gái xinh đẹp như hoa phù-dung. Còn chơn mây gài như lá liễu.

(5) Đà-đao vớt trái. Anh-hùng-phô: Tào-hồng dụng đà-đao khám bới. Nghĩa là: Người Tào-hồng dùng chước đà-đao tra khi giặc rước mình, rồi dạy/trái lại mà chém.

(6) Cốt nghĩa là: Bông chàng.

(7) Đồng nghĩa là: Đưa ngời đồng một bợn với nhau.

(8) Sán-si: Dận dỗi.

(Sau sẽ tiếp theo)

TRƯƠNG-MINH-BIỆN

THI PHỔ

LÂM-TUYẾN TỰ THUẬT

Thủ tục đêm ngày cạp với voi, Lâm-tuyến vui thú cũng là môi. Sớm vào rừng vẫn chim kêu bạn, Chiều dựa hiên nghe mọi tác còi. Đường tỏa cảnh xưa Y-Doãn mến, Như khoe nghề cũ Mãi-Thần roi.

THỨ GIANG-HỒ

(Tích Giu-ly-Hoe lưu lạc)

Bến xứ Ly-ly-bu

(tiếp theo)

Nước Ly-ly-bu cũng mượn tượng các nước đạo-đức ngày xưa; tội bạc-ngãi vong-an thưởng xem là một tội nặng-né gồm-ghiết. Theo lý người bốn-quốc, kẻ nào thọ lãnh ơn người mà chẳng biết ơn lại còn kiếm đầu làm hại cho người, thì những kẻ ấy cho là lòng muông dạ thú; đời như chớp còn sống chi cho chặt đất!

Lại còn cái này cũng ngộ. Cách cha mẹ cư-xử với con khác hơn tục người Âu Á. Chẳng phải là hề có con thì phải dạy-tập trẻ con; người xứ Ly-ly-bu cho là khác vậy. Cha mẹ phải dạy con ít hơn người

dùng, để phân trách nhiệm ấy, cho người ngoài lãnh lấy. Bởi vậy, xóm nào, làng nào, lớn nhỏ đều có sắp đặt học-đường sẵn hết. Cha mẹ có con đâu trai đâu gái bao nhiêu cũng đem gửi vào trường, luật nước nghiêm răn dằn dẫu trẻ nãi. Nơn thế, khi trẻ nên ba thì cho là vừa có trí khôn dạ nhớ, nên để-huê nhau kiếp dấn nập trường.

Trường lập ra phân biệt vô cùng, gái trai thứ tự. Đã vậy, còn cắt ra nhiều lớp nhiều thầy dạy coi cho biết bề thơ lủ dại. Cách chọn thầy để dạy cũng nhọc nhằn kỹ lưỡng. Vì vậy khi làm được một vị giáo-sư thì đã bị năm lọc bảy lựa, nên đã đủ tri-thức mà cảm bầy trong lớp. Còn học trò chẳng phải là đều buộc theo qui-củ nhà trường. Phận thầy phải xét xem trong đục, rồi đưa có hạng tài gì, thit-bạp cái sở-học nào thì cho theo lớp này, nên khỏi mất ngày giờ bao nhiêu cho trẻ.

Lại có sấm trường riêng cho con nhà trâm-anh đài-các, chọn rút những tay bác-sĩ danh-khoa mà dạy lớp.

Trường dạy chuyên-môn các môn cần nhứt làm người, như là: dạy cho biết hào-hoa phong-nhã, dạy rõ đếu chánh-trực công-bình, dạy cho biết đấm-đương trận nghĩa, dạy cho hay cần-thận lo-luôn, dạy cho thông đạo-lý cang-thường, dạy cho biết mọi đường họa-phước, dạy tốt hết những điều phụng tự, rồi dạy qua thờ chúa yêu nhà. Chẳng hay cho phóng túng lung lảng, trừ những lúc nghỉ ngơi chúc đình.

Con nít từ nhỏ sắp lên 4 tuổi còn có người thay áo mặc quần, chớ sắp lên thì phải tập làm lấy cho quen, dẫu cháu chúa con vua cũng vậy. Hễ vào trường thì theo luật pháp nhà trường, chẳng dặng dắc tới-dời theo mà hậu hạ. Việc chơi dờn cũng bày ra minh-bạch trước mặt thầy; bởi vậy nhỏ lớn như-bỏ vào

Câu thi chén rượu bưng khuôn những,
Hoài hữu nặng tình quá bạc thời,
HỒ-VĂN-ĐƯỢC
Surveillant des plantations Halle,
à Phú-Hưng.
Kính mời chư thi-ông thi-cô họa chơi cho
tieu khiêu.

HỌA VẬN

Thị thành choán ngàn ngựa cùng voi,
Rừng quanh rặng tà ngấm phải môi.
Trót thảng dờn hòa con suối dề,
Quanh năm bạn với gốc mai còi.
Cho hay danh lợi vui là thế,
Mới biết yên hà quý vẫn roi.
Kìa bời bao nhiêu trang ăn sĩ,
Thanh nhân đời được mấy vàng thoi.

LÂM-LỢI

HỮU HỌA

Bốn mùa thông thả giữa rừng voi,
Vui thú lâm sơn rất mặng môi.
Nghè-ngón non thân sương tuyết bạc,
Nghè-ngao rừng thắm cỏ cây còi.
Gỗ sừng đồng nội gương xưa dề,
Gỗ sách am mây tích trước roi.
Quạt gió đèn trăng vui thừa chi,
Chi mành bạc nền vui vàng thoi.

ĐÀO-CÔNG-VẬN

**Nước màu nhuộm
TÓC VÀ RÂU**

Một cách mau lạ hiệu D. RICHARDS

Nước màu này tốt nhưt, chậm một chút thì thầy tóc râu đổi ra màu
Đỏ dợt. — Đỏ sậm. — Hay là đen huyền

Theo ý mình muốn. Mà màu nhuộm
cũng như là tự nhiên. Hễ dùng thì thầy
hiệu nghiệm, đã đều tốt mà chẳng hề
phai lợt. Dùng nước màu này rất tiện,
không mực tóc, mà làm cho tóc mềm,
mướt và không rụng được.

Gởi cho hàng một cái mành-da 4 quan
tiền tây thì hàng sẽ gởi nước màu cho.

HÀNG A. SEGUIN
Rue de Moulis
Môn bài số 153 tại BORDEAUX có trữ bán

khuôn, chẳng quen thói chơi bời lữ-lược,
cũng ít khi vượn tặt xấu-xa, vì nghĩ rằng
lúc bé thơ, trí dề như bánh sáp non
hễ sự quấy xuôn vào thì trăm năm dề
vích.

Học trò cứ ở trường học tập luôn luôn
một năm cha mẹ được thăm con có hai
lần mà mỗi lần chừng một đời giờ thì
đủ. Cha mẹ dặng hung hít âm bằng nội
lúc; ngoài ra việc ấy, không phép kể
tai to nhỏ, cũng không dặng bày tưởng
thương tiết bịnh-rình với con mà làm
chó nó quen đời mất nết.

Trẻ học nghề lỗi chừng 11 tuổi thì đã
tốt nghiệp rồi, còn về văn học thì trẻ
lắm là 15 tuổi. Xứ ta dẫu sớm lắm cũng
hai mươi lắm ngoài!

Trường con gái chẳng khác trường
trai gì lắm. Trẻ nhỏ dưới 5 tuổi thì có
tỷ-tất săn-sóc mền chiếu áo-quần. Mà
bước qua 5 tuổi rồi, thì tự lấy mà làm.
Phe nữ-nhi còn lắm dề nghiêm nghị.

Cầm nhạc không cho nghe dề mê-hoặc
hoan-dàng. Nếu bắt dặng ai phạm nhảm
pháp luật, rừ quăn trẻ thơ góc nhà xó
kết mà cho nghe truyện quấy dị-thường
thì kẻ ấy tội nạn bằng non, bắt ra xử
nhục. Còn trẻ nhỏ mà đi nghe thì quờ
phạt cũng không vừa; bỏ nhà kín một
năm, rồi cả đời dầy ra những chồn cò
ho khí gáy. Vì vậy, nên con gái hết lòng
chăm lo bôn phận. Rồi lần lần quen theo
nề nếp lớn lên phép tắc đủ dề, tánh
tình tinh-bạch.

Bực học trẻ gái có thấp hơn đoàn trai-
song cũng vừa theo sức gái, nhưt là
việc tề-gia cho là rành rẽ! Vì cái tôn-
chỉ nhà trường luận rằng dờn bà con
gái là kẻ nội-trợ của dờn ông về sau.
Vậy thì hàng phụ nữ phải lo cho nó
lắm, làm làm sao cho dặng đẹp dạ người
chồng, xứng đạo dâu con, thì đạo nhà
mới vững.

Lúc con ở trường, cha mẹ nhà riên
lo chất lót, cứ ba tháng thì tùy theo
gia-đạo mỗi người, phải gởi đến trường
chút đỉnh bạc tiền, để dành đó hầu sau
có sẵn mà đưa con xuất giá.

(Sau sẽ tiếp theo)
NGUYỄN-BÁ-NHIÊM

EDEN-CINÉMA

Tuần tới này bạn hát bóng
Eden-Cinéma hát hay và vui quá,
liệt-vị hãy dền mà xem chơi cho
tieu khiên.

Hát tuồng nàng Liberté, thiệt là
nứt rung hào-khiet hay lắm!

NIH-THIÊN-ĐƯƠNG

PHARMACIE ASIATIQUE
38, Rue de Canton. — Cholon
Tiệm chỉ h ở tại Quảng-dông, ông Lương-gy Vi-Tê-Sanh chể ra.

Sưu-Độc-Linh-Dược

(THUỐC TRỊ BỆNH TIÊM-LÀ)

Bệnh Hoa-liêu là một mũi giặc lớn trong đời văn-minh thế giới, hễ nạng lây
mê, ăn chẳng biết ngon, ngủ không yên giấc, ấy là một giống bệnh rất hiểm, rất độc,
cho nhân-quần xã-hội. Bởi vậy cho nên từ xưa đến nay những anh-tùng hào-khiet,
có nhiều người vì nó mà phải bỏ mình càng tuyệt giống, hoặc đi truyền lại cho vợ
con, ấy cũng dều bị dưng làm phương thuốc.

Chớ như tiệm tôi đây, từ ra làm thuốc đến nay, vẫn trị các bệnh Hoa-liêu cũng
đã nhiều, gần khắp trong thế-giới, cho nên mới thấy dặng nhiều cái mới lạ mà
nghiệm ra, vì có nhiều thầy trị bệnh Hoa-liêu thì hay dùng những vị Bả-đậu-sương
mà xử cho mạnh, hoặc dùng vị Thủy-ngân mà dặng xuống, như vậy thì chẳng những
là hại thân mà lại không còn sanh con nữa dặng, ắt phải tuyệt giống tuyệt nòi, cái
sự hại ấy rất to. Và chẳng hề cái độc mà nó vào mình, thì nó cứ vào theo mấy nơi
mạch máu, chớ không phải là ở ngoài một chỗ, nếu xử như vậy mà xử ra mấy nơi
mạch máu trong cả châu-thân dặng sao? Bất quá là lúc cái nhiệt độc nó dưng lạnh
mà cho xử ra, hoặc cho nó hạ xuống, dặng mà làm cho bệnh giảm xấp thời đó mà thôi,
chớ nói lạnh chớ độc-ấy hay là mạnh trong mình một hai tháng thì là làm to làm đó.

Bởi tôi xét rõ các cơ-ấy, nên phải tìm các phương-bay và liệp với các ông
Lương-gy dặng nghiệm cứu các chứng bệnh ấy mà cho ra thuốc này ra đây, để mà
cứu người và giúp đời, và lại lành thuốc cũng là hòa-hình, không giun cũng không xử
lắm, bệnh nặng thì mỗi ngày xử hai lần, còn bệnh nhẹ thì mỗi ngày xử một lần, không
đau bụng, cũng như thể người mạnh lại vào vào các nơi mạch máu mà đuổi các
chứng độc, hoặc theo mồ hôi, hoặc theo đường tiểu-tiền, hay là hơi thở mà ra.
Dầu cho người không phải bệnh Hoa-liêu mà uống nó, thì nó cũng làm cho huyết dịch
sạch sẽ, ăn được nhiều, ngủ yên giấc và sửa diện-mạo sáng láng, tinh-thần khỏe khoắn.

Chỉ trị các chứng bởi bệnh Hoa-liêu kể ra sau này:

Phong thấp đau xương,	Bán thân bất toại,
Tím-lá lở loét,	Dương-mai mọc mụt,
Đau bịnh bột-roài,	Ung thư nhọt ghẻ,
Huyết khô huyết độc,	Lát voi lát đồng tiền,
Ghế độc lây lỵ,	Vô danh thủng độc,
Hạch nơi chổ độc,	Các chứng độc ngoài da.

Như ai có bị mấy chứng bệnh này thì xin dưng có tiết-tiền, hãy mua mà uống, vì
thuốc này trừ dứt nọc chẳng còn tái đi tái lại nữa.

Cách dùng: Mỗi bữa sớm mai uống thuốc nước một muỗng và tối trước khi ngủ
một muỗng. Còn thuốc hườn, uống mỗi lần ba hườn sau khi ăn cơm trưa và tối, phải làm
mỗi ngày một lần và phải ăn đủ dề, để sống sít.

Mỗi ve thuốc nước và thuốc hườn giá là..... 3\$00

TRẠI THỢ MỘC MICHEL

Nguyễn-hiệp-Hòa
Tại chợ Lái-Thiêu

Tại trại tôi có dặng sẵn các món là
Bán ăn mặc-dá dài, có cần 2 kiêu. — Bán
ăn mặc-dá tron có kế thành. — Bán
ăn mặc-gỗ liền 4 kiêu. — Bán tron 4
trụ mặc-dá. — Bán tron 4 trụ mặc-cháy. — Bán
xây cốt mặc-liền. — Bán lau 12 trụ. — Bán
khách (salon). — Bán rượu (apéritif) 3
kiêu. — Váng một chơn tiện, váng ghồ
hai, và váng ba, Tủ thờ, cần 3 kiêu; Tủ áo,
Tủ rượu (buffet); giá nón dù (Porte
parapluie et chapeau), Trụ kiền (colonne)
ghế bán-kết (Banquette), ghế ngồi 5 kiêu,
ghế Bán nguyệt, bàn viết 5 kiêu, váng
một bàn đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kiem thời, bằng cây
trắc, cầm lai, gỗ, toàn là cây danh mệ,
thợ làm khéo léo tinh xảo, không giả dôi.

Xin quí ông có muốn dùng các món
đồ chưng dọn trong nhà, thì xin gởi thơ,
hay là thân hành đến tại tiệm tôi, tại
học Lái-Thiêu dưng ra công-xi heo
(Abattoir), hoặc mus hay là dặc, thì tôi
sẵn lòng làm mau và vừa theo ý quí-vi.

CHỦ TRẠI MỘC.
cần khải

Nhà QUANG-HUY

54, rue Viénot. — Saigon

Mới tiếp sang:

Trà Ninh-Thái ngon làm.....	0\$60 1 lon
Trà bột ướp sen.....	0 40 1 lon
Trà Mộng-Tiên uống bở-l-phiên có hơn muôn
người đã bỏ được rồi.....	1\$50 1 gói
Đủ thứ mực: Đen, 100 ve.....	7 00
Xanh, Tim, Đỏ, 100 ve.....	10 00
Mực in xu-xoa 10 ve.....	4 00
Mực con dàu 10 ve.....	3 50
Keo (colle) 100 ve.....	15 09
Bóng đèn khí Philippe 50, 100, 200, 300, 400.
— O. R. Tia rẻ làm.	
Béc khí đá thứ rẻ, đèn đá thứ rẻ.	

ICH-NGUON-DUONG LAO DUOC PHONG
O DUONG AMIRAL ROZE, SO 55, TAI CHO-CU SAIGON

丸補雙衣金
KIM-Y-SONG-BO-HOAN
Thuoc bo khi huyet

Lây là tự nhiên mà luận sự sống của người cũng như sự sống của thảo mộc vậy, loài thảo mộc...

Thuoc bo nay bat lun đon đon ông đon bà già trẻ chi dùng đều bổ khí huyết, sanh hóa tinh thần...

Một hoàn giá..... 0\$50
Trộn hợp bốn hoàn giá... 1\$80

丸鳳坤科婦
Phụ-khoa-khôn-phung-hoàn
THUOC ĐIỀU KINH CHƯƠng TỬ

Phâm người đôn bà đòng kinh nguyệt có chừng thì đặng mạnh giỏi hàng ngày, đến gặp cơn sanh đẻ mà đặng mạnh giỏi...

CÁO BẠCH

Nguyên tiệm tôi đã khai sáng từ năm 1868 đến nay, chuyên chế rờng các thứ thuốc hay thần hiệu, đều có dùng cái nhân Mẩu-đơn-phung làm tin...

Đại khái của đôn bà khi kinh nguyệt và cơn sanh đẻ là đều rất qua hệ mà nói, còn kỳ đư biết bao nhiêu chứng bệnh hay xảy đến thành linh kể sao cho xiết...

- TRỊ NHỮNG CHỨNG
1 Đôn bà khí huyết kém suy, đòng kinh không tới chậm con.
2 Đòng kinh hư, hoặc khi nhiều khi ít, trời sực không chừng.
3 Bối đòng kinh không tới hiền ra chứng đau bụng.
4 Đòng kinh bế, nghịch hành, ôi máu.
5 Đòng kinh xù huyết dợt dạt hoặc đỏ bầm.
6 Huyết bạch, huyết băng, thân thể ốm o, tinh thần giả dưới.
7 Hoạc lo lắng nhiều, một nhọc châu thân bải hoải.
8 Nghén, tức đau lưng mỏi gối, ăn không tiên, nhứt đầu, bụng dạ bán hoàn, mặt mày xây xảm.
9 Thai bịnh, máy đòng chẳng êm thân thể mới té từ chi phát thủng.
10 Lúc sanh đẻ huyết đư cơn lợi, hoặc nhao (thai y) ra không hết mà sanh bịnh.
Các chứng nói trên đây dùng đòng đòng Khôn-Phung này tức thì lành đã.
Mỗi một hoàn giá..... 0\$40
Nguyên một hộp 4 hoàn giá. 1\$50

MỸ KỸ

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở đòng Turc, số 16
NGANG NHÀ HÀNG MOTTET, SAIGON

Kính cáo cùng quý khách đặng hay, tại tiệm tôi có làm má đá bằng đá cẩm thạch đá xanh Tonkin có đủ các thứ kiểu.
Có khắc con dấu bằng đồng, mũ thun bằng cây, chạm bản đồng cùng hoa điều thảo mộc theo lá nhân hiệu, vân vân...
Mộ bia chạm bản đá cẩm thạch.
Có thợ họa chơn dung nhâm hình người mà vẽ bằng dầu sơn vô bố, nước thuốc, mực Tàu, viết chi than, họa biền liễn và tranh, họa sơn thủy.
Articles du Tonkin et Chaussures en tous genres.

TRƯƠNG-NGỌC-GIU cần khất.

QUỖNH-MỸ

NGUYỄN-NGỌC-CU
Số 20, đòng Amiral-Courbet
(CHO BẾN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, củi, nước-mắm, tâm, cám, trà-hột, trà-tàu, thuốc hút cùng các vật dùng khác.

Nước mắm Phú-quốc ngon thượng hạng

Tiệm này bán rờng nước-mắm ở tỉnh Bình-thuận; không bán nước-mắm làm tại đây. Mua vật chi, hoặc sai đến hàng phố, gửi giấy, thì có kẻ đem đến nhà chẳng sai. Nay tôi lại có dọn chỗ ăn chỗ nghỉ sạch sẽ tể tể. Muốn dùng cơm từ bữa ăn, hay là muốn dùng cơm thúng cũng đặng. Lại có chỗ nghỉ ngơi thong tin chơ ông ghé chơi một phen thì

Kính cùng chư-vị đặng rõ:
Tiệm tôi khắc các thứ con dấu bằng đồng có đủ thứ kiểu con dấu thường dùng và con dấu có ngày tháng thay đổi, hoặc con dấu in chữ noi, không phải in bằng mực (Tintre sec et humide dateur au saphir) có mực lục các thứ con dấu để qui-khách lựa dùng và để ghi tiền rất rõ. Xin qui-khách chiểu cõ, tôi rất cảm ơn lòng nhiệt-thành.
T.-KHANH-LONG
Graveur
149, rue Catina, Saigon

LỜi RAO

Kính cùng tôn bằng quan khách đợc hay : Nhà ngũ hiệu ĐƯƠNG-HUỆ-VINH-PHÁT, ở đòng AMIRAL COURBET, môn bài 53, Saigon, phòng vi sạch sẽ tinh anh, đã rờng rãi mát mẻ, mà giá tiền rẻ hơn, lại gần gare chánh Saigon, rất tiện bề cho quan khách tới lui, xin rờng lòng thi ân một chuyển thì sẽ rõ trong tiệm chúng tôi lễ hiền kính sĩ là thế nào.

ANTOINE BÀU, đòng kinh.
Số 53, Amiral Courbet.

E. POURTOU

Đòng Amiral-Duoc, số 33 đôn 39 SAIGON

Bán rượu chất đỏ, trắng hiệu Médoc, hiệu Bordeaux, hiệu Bergerac, hiệu Fronsadals, hiệu St-Emillon, hiệu Beaujolais, và hiệu Bourgogne.

Có phân giải rõ ràng chứng cứ rằng không có pha rượu mạnh, ai muốn tranh bán không nổi, vì rượu tốt mà giá lại rẻ.

BỒN HIỆU SAI TRÈ ĐEM ĐÈN NHÀ

Bồn hiệu có làm từ giao kèo với sáu chủ vườn làm rượu có tiếng tại xứ Médoc, và bảy chủ vườn có danh ở xứ Bordelais. Kina Pólalo Goudron Robert khai vi tưu có danh và hiệp theo pháp vệ sanh hơn hết.

Rượu Sam-banh, rượu bệt cột Sam-banh, rượu chất, thượng mỹ từ hiệu Bordeaux, hiệu Bourgogne và rượu ăn bán rất nhệ nhàn.

TRONG LỤC CHÂU AI MUỐN MUA SẺ CỜ ĐÈN CHO SONG CỬ MUA PHẢI CHỊU TIỀN SỞ PH!

NAM-HÔNG-PHÁT

KHÁCH SANG

ở đòng Boulevard Bonnard, số 106 ngang Care xe lửa nhỏ Saigon-Coup, tại chơ mới Saigon.

Bán rượu tây và sữa no máy, đôn cassis và đôn alcool.

Có cho mượn phòng nghê sạch sẽ rờng mát, giá rẻ.

Qui-quan, Qui-khách ở xa muốn mua bất cứ vật chi thì tới mua giùm, miễn kỳ lưỡng gửi tới chỗ ở này ông.

HOTAN-MU-ĐT.

CỘT TRÀM VÀ CỤ TRÀM

Kính cùng Lục-châu chư quân-tử rõ: Tại vựa tôi có trữ đủ thứ Caicong Tràm và Caicong giá, dài vắn nhỏ lớn đủ thứ đủ hạng, để dùng mà ấm nhen nhà, hay là đóng cừ cũng đợc, như Liệt-vị muốn mua bao nhiêu hoặc hạng nào thứ nào xin viết thư cho tới mà thương lượng giá cả trước cho xong, thì tôi sẽ cho ghe chở đến nhà cho Liệt-vị.

Nay kính

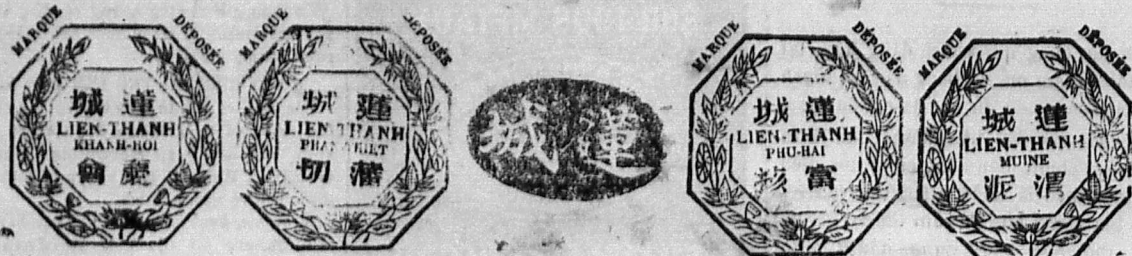
TRAN-TẤN-TAI

Marchand de bijou à Hachgia,

LIÊN-THÀNH

ĐÔNG-DƯƠNG SẢN-VẬT CỔ-PHÂN-HỮU-HẠN CÔNG-TY
Tư-bản hiệu được: 93.200.000

Mỗi cái tại CHOLON, Quai Testard số 3

Nhãn hiệu này in giấy mà dán vào chỗ hồ trét nắp lư, chén... Ai muốn mua nước-mắm thiệt, thì mua nường thứ nước-mắm...

LIEN-THANH, Cẩn khải

PNOM-PENH BAZAR TRƯỜNG-XUAN

BÁN SĨ BÀN LỄ

Tại xứ ta, người Tàu và An-dộ chẳng phải là bán rong hàng hóa nước họ đem qua, phần nhiều mua của các hàng tại Saigon. Đây bốn hiệu đã làm đến góc cội (chánh các nhà công nghệ) hàng ngoại quốc mà sĩ lại cho họ, kể đã 10 năm trời. Vậy ai muốn sĩ vật ch háy mua một ít món hàng kiểu bán thứ coi, rồi sau sẽ mua nhiều, thì bon hiệu cũng tính giá si gởi contre remboursement cho:

Trại thợ mộc hiệu Lực-Long tự Nguyễn-long-Thao ở chợ Lái-thiền

Trại thợ mộc tôi sáng tạo đã hơn 5 năm ở phía sau phố chợ đường xe hơi Saigon-Thudaumot, có đóng sẵn đủ bằng an dài mặt gỗ liền từ 1m40 cho đến 2m20, bề ngang 0m80 cho đến 1m15; bằng an chề kiểu tứ linh (long, lân, qui, phụng), bằng lâu cửa cường 7, 8 trụ cho đến 12 trụ, và bằng an mặt đá; bằng tròn một cột xây, chùng chạm tam lân từ 1m55, có thứ 5 trụ 4 góc chạm giấy lá tây, bằng rượu (table d'apéritifs), bằng khách (table de salon), bằng viết (bureau) bằng rửa mặt (table de toilette) bằng nguyệt, tủ áo tron, tủ áo kiền, tủ thờ cẩu, bàn liền, thanh thờ kiền về sơn thủy, chữ ốc, chữ vàng, ghế ngồi mặt tròn, mặt trái đảo, mặt dàu, và có đủ thứ đồ tiện, những là chùng đèn, dãi, hộp, khay, kỹ vàng một, vàng hai, vàng ba, vàng tư, liết thủy đều làm bằng cây danh mộc, chề theo kiểu kim thời tron bên, chắc chắn và bán giá rẻ.

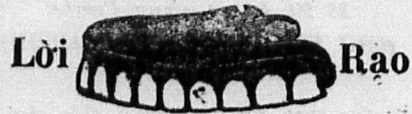
Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một cái tiệm ngành có bán đủ thứ rượu và đồ danh mộc thứ cần thứ tron đều có đủ. Kính xin chư-tôn qui-khách thừa diệp nhân du xin ghé lại tiệm tôi muốn mua đồ sơn sắng, hoặc là đặt món chi chùng dọn nhà thì tôi sẵn lòng mau mau làm cho vừa ý quí ông.

NGUYỄN-LONG-THAO, Chủ trại kính cáo.

TIỆM TRONG RANG

HIỆU: ĐỖ-TÁI-SANH

Số 26 đường Galong số 26 CHOLON

Kính cũng Lực-châu chư, qui-khách đặng hay tiệm tôi trông rang và bịch rang vàng thườ nay,, trong Lực-châu cũng có nhiều ông đã biết, giá đã rẻ hơn các nơi; mà cách làm nhứt-nhứt thầy đều chắc chắn hàng hời, hoặc trông liay là bịch rang vàng, cách thức đều theo kiểu kim-thời, bịch bang vàng Annam và vàng Tây, lại tôi cũng đưng bảo làm cùng qui-khách, như trong một nam mà rang của tôi trông và bịch, có sút rớt ra, thời đem cho tôi làm lại không an tiền, vậy xin qui-khách có sáng diệp dưng, xin dời gót đến tiệm tôi, tôi sẽ sẵn lòng tiếp rượu chảng sai, cẩu như qui-khách nào, trông cho dặng hai hàm hoặc bịch vàng mà không dịp rành đến tôi, xin gởi thơ thường nghi, chùng ấy tôi sẽ đến tại nhà qui-khách cũng dặng nệ trong Lực-châu chẳng luận gần xa.

Nay kính

HAY LẮM! HAY LẮM!! Nhân nguyệt văn đáp (LA LUNE ET LA FOÛTE) Traduction libre

NGUYỄN-CÔNG-HÒA

Giá mỗi cuốn..... 0\$30

Các tiệm sách ở Saigon đều có bán. Tại Báo-quán Nông-Cổ Min-Đam cũng có bán.

GIÁ C\$ 40

ĐÔNG ÂM TỰ VỊ

Có phụ thêm những chữ không phải đóng âm mà khó viết

DICTIONNAIRE DES HOMONYMES

ANNAMITES

Accompagné d'un appendice comprenant tous les mots difficiles à écrire PAR

Nguyễn-văn-Mai

Professeur d'Annamite au Collège Chasseloup-Laubu Membre du Comité de Perfectionnement de l'Enseignement indigène en Cochinchine

Trong sách này có đủ những chữ khó viết, hoặc chữ Đông âm cũng chữ không nắm Đông âm, mà phải viết hời hay là ngã, hoặc viết d ngay g ở trước, c hay la t c g hay là không g ở sau.

Nhưn có lời châu thị của quan Đốc-học củanh, ngày 31 Août 1916, dạy rằng: « Đền các khoa thi lời dầy, thì trong những bus hạch về tiếng Annam quan gam khao chám về hết sức nghiêm ». Vậy nên tôi ngụ ý dọn đống này, ngõ hầu giúp các trò viết chữ quốc-ngữ cho trúng theo Tự điển Génibrel và Paulus Cúa. Hễ có nghi ngại chữ nao, lật quyển này ra ma coi, tui viết không sai.

Ban tại tiệm Quỳnh-Mỹ, 20, rue Amiral Courbet (Chợ Bưu-tuấn mới, và các nhà in và bán sách Annam tại Saigon.

VUA LỚN TRỮ ĐỒ VẬT THỰC

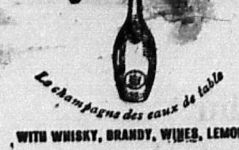
NHỮNG NGƯỜI KẾ NGHIỆP HANG MOTTET VÀ CÔNG-TY

H. BLANC và HAUFF

Đường CATINA, SAIGON

Rượu nho đỏ và trắng (thùng và ra ve)

MAU DE TABLE NATURELLE

WITH WHISKY, BRANDY, WINES, LEMON

Nước PERRIER

Như Soda, mua nguyên thùng và ve, ve lớn, ve phân nửa và ve góc tư.

Sữa hiệu CON GẤU

Sữa tươi tốt như mới nặn ra

SỮA ĐẶC NGỌT CONDENSÉ

Sữa đặc không đường condensé

Váng sữa béo lên

Sữa bò hiệu CON GẤU tại hành Suisse làm ra

Giấy hút thuốc hiệu CHAUVE-SOURIS

Máy viết chữ hiệu UNDERVOD, viết rõ ràng lắm.

Bijouterie Saigonnaise

TIỆM MINH-THÀNH HÒA BÁN ĐỒ NỮ-TRANG 23, Rue Schroeder, 23 - Saigon

Kính. lời cho lực-châu chư qui-khách đặng rõ: Nay tôi có mở một tiệm bán đồ nữ-trang theo kiểu kim-thời, rất nên xinh đẹp. ở tại chợ Saigon đường Schroeder số 23. Khi trước tôi có lập tiệm bán đồ nữ-trang ở Cholon, đường Thủy-bình (Rue des Marins) số 184, lực danh là hàng

cháo-núi, nên tôi thường hiệu ý qui-bà qui-cô ưa dùng đồ nhẹ nhàng và huê-mỹ. Từ khi tôi mở 2 căn tiệm ấy đến nay cũng nhờ ơn qui-bà chiếu cố cho người đồng-bang nên việc, tôi rất cảm ơn, ngày nay mà trong lực-châu hiệp hùng, lập tiệm bán đồ nữ-trang như tôi thì tôi lấy làm vui mừng cho các ông và cầu xin cho các ông cho mau thành tựu.

Nay kính,

NGUYỄN-VĂN-LỰC đit BAY-KHON,